

«Хто правду чинить - іде до світла»
(від Івана 3,21)

ЖЕТА

ЧАСОПИС

9/196 листопад 2023

ЛЬВІВСЬКА АРХИЄПАРХІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

Виставка «Йосафат Кунцевич: феномен пам'яті» у Львові

13 листопада у Львівському музеї історії релігії представили виставку «Йосафат Кунцевич: феномен пам'яті», присвячену 400-річчю його мученицької смерті. Партнер проєкту – Центральний державний історичний архів України у Львові. Виставка триватиме до середини січня 2024 року.

У відкритті виставки взяв участь Архієпископ і Митрополит Львівський Ігор Возняк. У своєму зверненні владика Ігор зазначив: «Це була людина, вірна Святій Церкві. Святий Йосафат став священномучеником не тільки Української Греко-Католицької, а й Вселенської Церкви. Він є святим, до якого молиться цілий світ; зокрема, він внесений у мольби Римо-Католицької Церкви. Він був молодим монахом і архієпископом. Святому Йосафатові було приблизно 43 роки (відома дата смерті, але не відома дата народження), коли його вбили. Був відважним, і навіть знаючи, що його чекає, не боявся. Він був готовий на це. Святий Йосафат боровся

за віру Христа, за Святу Церкву, за свій народ. Так він прославив Господа Бога і став відомим як український святий. Молімося і просімо його, щоб випросив у Бога закінчення цієї жорстокої війни на нашій землі».

Організаторам виставки вдалося зібрати унікальні документи і матеріали часів Йосафата Кунцевича. Особлива увага присвячена містам Вільно (Литва), де пройшли основні роки його духовного становлення і діяльності та Полоцьку (Білорусь), де він став архієпископом. Окремий розділ розповідає історію порятунку мощів Йосафата Кунцевича, які протягом багатьох років, починаючи із XVII століття, мандрували містами Європи і врешті в XX столітті упокоїлись у Папській базиліці апостола Петра, що у Ватикані. Іконографія XX століття відображена у творах Антона Монастирського, Олени Кульчицької, Василя Конаш-Конашевича.

Пресслужба Львівської архієпархії УГКЦ

Владика Володимир Груца відвідав громаду УГКЦ у Ганновері

Протягом 1-2 листопада єпископ-помічник Львівської архієпархії Володимир відвідував громаду УГКЦ у Ганновері (Німеччина).

1 листопада він став свідком злагодженої праці соціального служіння парафіян – основи живої парафії. Пізно ввечері до церкви приїхав бус, який забрав гуманітарну допомогу для малюків від року. Її отримає «Карітас Волинь» і передасть потребувачим дітям в Україні.

Наступного дня владика молився в парафіяльній церкві разом з економом Львівської архієпархії о. Володимиром Ольшанецьким та парохом о. Романом Максимцівим за Україну, військових, жертводавців і парафіян.

«Спокусник у раю не казав Адамові вбивати чи робити певні злочини. Він казав відділитися від Бога, тобто стати іншим, альтернативним, Богом. Коли ми втрачаємо Бога, то не маємо подальшої перспективи. Радіймо, що під час Євхаристії можемо бути в єдності з Ним», – сказав владика Володимир під час проповіді.

По тому єпископ зустрівся з партнерами «Шпиталю Шептицького» в Ганновері. Лікар Дірк Ганне представив працю лікарні «Діаковере Фрідерікенштіфт» та ознайомив із процесами надання допомоги. Делегація відвідала лікарняну каплицю та порозмовляла з головною із сестер, які служать у лікарні. Історично спочатку це були протестантські дівчата та жінки, що вирішили присвятити життя служінню хворим. Важливою була зустріч єпископа із військовими, які проходять тут лікування.

На завершення відвідин відбувся обмін думками щодо розвитку співпраці; зокрема, йшлося про можливе навчання німецькими лікарями молодих українських лікарів і здобуття досвіду в лікарнях Ганновера.

Пресслужба Львівської архієпархії УГКЦ

Владика Володимир відвідав з душпастирським візитом парафію Всіх святих у м. Гамбург

2 листопада єпископ-помічник Львівської архієпархії Володимир відвідав з душпастирським візитом парафію Всіх святих у м. Гамбург (Німеччина). Тут архиєрей звершив Божественну Літургію у співслужінні пароха о. Павла Цвюка та економа Львівської архієпархії о. Володимира Ольшанецького.

Як повідомив о. Павло Цвюк, Божественну Літургію у Гамбурзі молилися за всіх чоловіків, синів, татів, дідусів, онуків та захисників.

У проповіді архиєрей наголосив на особливому завданні, яке в наш час має кожний українець – зберегти єдність, що, на його переконання, є запорукою витривання України у цій драматичній війні.

«Ми не раз маємо сумніви, – зауважив проповідник, – чи Євангеліє є Доброю Новиною чи якоюсь погрозою. Але це радше застереження. Ісус застерігає». «Євангеліє є віддзеркаленням нашого життя. Колись ми є добрі, колись нам гірше і ми грішимо. Ісус не критикує, а застерігає. Ісус мав найбільше труднощів зі сповідниками релігії народу. З тими ж книжниками, фарисеями... З простими людьми Йому завжди було легше. Від проповідників багато чого залежить. Ми також різні люди, з різними характерами і темпераментами. Але єдність також полягає в різноманітності. Завдання зберегти єдність є запорукою нашого витривання», – додав єпископ-помічник Львівської архієпархії.

Наприкінці Святої Літургії архиєрей подякував отцю Павлу за душпастирське служіння, а вірним парафії – за солідарність та разомстояння у цій жакливій війні.

Насамкінець від імені парафії о. Павло передав єпископу кошти на підтримку душпастирства військових капеланів, які було зібрано під час осінніх благодійних «Вечорниць-2023» у парафії Всіх святих. «Хочемо, щоби наша легка була підтримкою для тих, хто служить нашим воїнам і їхнім сім'ям в найважчі моменти...» – зазначив о. Павло Цвюк.

Відтак для парафіян і гостей була спільна трапеза і можливість для спілкування.

Пресслужба Львівської архієпархії УГКЦ

У Львівській духовній семінарії відбулася зустріч із представниками спільноти «Senasolo»

3 листопада Львівська духовна семінарія Святого Духа радо приймала гостей з Італії, а саме – представників спільноти «Senasolo». Це християнська організація, яка опікується зраненими війною, залежними особами та тими, хто втратив сенс життя.

На зустрічі коротко розповіли історію заснування «Senasolo», а також представили, які цілі є головними у цій спільноті. Метою організації є допомога молодим людям віднайти справжню любов, яка може звільнити їх від згубного способу життя. Для учасників спільноти є важливими насамперед не умови, в яких вони перебувають, а можливість віднайти сенс життя. Брат Себастьян, представник «Senasolo», наголосив на тому, що їх спільнота тримається на трьох стовпах: молитва, праця та служіння один одному.

Від імені семінарії висловили вдячність цій організації за їх велику працю та досвід, яким вони щиро поділилися у Львівській духовній семінарії.

Львівська духовна семінарія Святого Духа

Владика Володимир освятив каплицю Зіслання Святого Духа у Сокільниках

11 листопада єпископ-помічник Львівської архієпархії Володимир освятив каплицю Зіслання Святого Духа у Сокільниках, де минулого року, на свято Введення, він освятив хрест і наріжний камінь під будову храму.

У духовному слові архиєрей звернув увагу на світло і Боже слово: «Світло... Його не можна затаїти, бо ставлять його на світильнику. Освятити цей храм, ми на престолі і в ньому запалили світло. Ми дуже потребуємо світла, коли є темрява... Ми переживаємо темряву війни і ми потребуємо світла. Незабаром розпочнемо передріздвяний піст. Рухаємося в напрямку Вифлеємської зірки, і це є наша ціль. Також на шляху потребуємо світла. Це світло нам дарують різні зустрічі».

Відтак владика Володимир звернув увагу на Слово: «Ісус називає родиною тих, хто слухає Його слово. Чи легко є слухати? Не завжди. Важко бути послухним. Ми приходимо до церкви, чуємо євангельське слово, але потім починається сірий будень. Йдемо на своє місце праці, на дорогу життя, де нелегко бути християнином».

«Ми сьогодні зібралися на молитву, щоби скріпитися на дорогу нашого життя. Нехай ця каплиця, новоосвячена святиня, буде для нас світильником серед будніх днів», – побажав владика Володимир.

Цього ж дня адміністратор парафії о. Юрій Кіндрацький отримав у нагороду жовтий хрест.

Пресслужба Львівської архієпархії УГКЦ

У Східній колегії Айштету владика Володимир звершив дияконське рукоположення

У неділю, 29 жовтня, у Східній колегії (Collegium Orientale) міста Айштет (Німеччина) владика Володимир, єпископ-помічник Львівської архієпархії, у часі божественної Літургії звершив дияконське рукоположення Андрія Хробака.

У проповіді владика Володимир роздумував над притчею про багача і Лазаря, а також закликав підтримати молитвою брата Андрія у момент його дияконського рукоположення. Насамкінець архиєрей закликав молитовно підтримати новопоставленого диякона Андрія.

Пресслужба Львівської архієпархії УГКЦ

У день відходу до вічності митрополита Андрея просили в Господа перемоги і миру для України

1 листопада, в день відходу до вічності митрополита Андрея Шептицького, монахи Згромадження Найсвятішого Ізбавителя, монахині Згромадження сестер-місіонерок Найсвятішого Ізбавителя, учасники Новіційної школи, до якої входять новички і новики всіх чинів та згромаджень, просили в Господа перемоги і миру для України, сили і мужності для наших воїнів, зцілення для поранених і звільнення полонених. Просили за благословення для нашого народу. Дякували за дар покликання до богопосвяченого життя і за наші спільноти. Все в нас буде добре, бо Божа воля, як казав митрополит Андрей, є добра.

Пресслужба Львівської архієпархії УГКЦ

Мер Львова вручив відзнаки від громади міста двом військовим капеланам

У День військового капелана, 25 жовтня, міський голова Львова Андрій Садовий зустрівся з військовими капеланами та подякував їм за служіння і духовну підтримку наших захисників. Серед них – двом військовим капеланам Львівської архієпархії: о. Андрію Хомишину, священнослужителю Гарнізонного храму свв. апп. Петра і Павла та о. Володимиру Адамчуку, капелану Львівського ліцею ім. Героїв Крут.

«Ваша місія особлива – бути поруч з нашими військовими. Кожного дня і кожної хвилини нести їм світло і давати підтримку. Особливо коли важко. Ми з отцем Тарасом Михальчуком бачимося кожного дня, коли прощаємося з нашими Героями. І це найважче, це розриває усе всередині. Дякую вам за ваше служіння – часто нелегке, але таке потрібне», – наголосив міський голова Львова.

Також на зустрічі були о. Тарас Михальчук, настоятель Гарнізонного храму свв. апп. Петра і Павла, та о. Андрій Сіданич, капелан Львівської міської ради.

Пресслужба Львівської міської ради

«Це велика надія для нас» – владика Володимир звернувся до нових піддияконів

«Ми стали свідками й учасниками нижчих свячень і поставлення у піддияконство наших співбратів Віталія Петрива та Ростислава Мироша. Це дуже приємно, що сьогодні единаємося у молитві, яка не знає кордонів. Тому, що Бог є скрізь. Бог є там, де людина відкрита для Нього», – зазначив єпископ-помічник Львівської архієпархії Володимир 28 жовтня під час Великої Вечірні у Східній колегії м. Айштет (Collegium Orientale) у межах свого візиту до Німеччини.

У своєму слові владика Володимир подякував за спільну молитву та привітав братів з отриманням свячень, наголосивши на відповідальності, яку вони отримали в цей вечір. «В Україні війна, наша держава кровоточить, спливає кров'ю. Ми маємо багато болю, але серед того болю живе життя. У болях війни народжуються діти, християнські родини. Сьогодні, у болях війни, народилися два піддиякони. Це дуже велика надія для нас. Хоча для них це не є часом якогось чекання. Хоч ми кажемо, що це нижчі свячення, але водночас це дуже висока відповідальність. Це є час для служіння», – ствердив єпископ-помічник.

Пресслужба Львівської архієпархії УГКЦ

Отці-сезезіяни запрошують відвідати музей владика Андрія Сапеляка

У музеї отців-сезезіян імені владика Андрія Сапеляка, що діє при храмі Покрову Пресвятої Богородиці УГКЦ у Львові, представлені фотографії, особисті речі, документи, які свідчать про душпастирське та місіонерське служіння владика у різних країнах. Тут є його книги та багато особистих речей. Зокрема, мамин рушник, вишитий для сина-юнака, із благословенням перед далекою дорогою.

Владика завжди жив думкою про повернення додому, та зміг здійснити свою мрію лише коли Україна стала вільною. «Я 15 років живу в Україні і тішуся з того, що можемо тут жити і вмирати. Коли я був поза Україною, я завжди працював для українців», – розповідав 93-річний владика Андрій Сапеляк у листопаді 2013 року, отримуючи паспорт громадянина України.

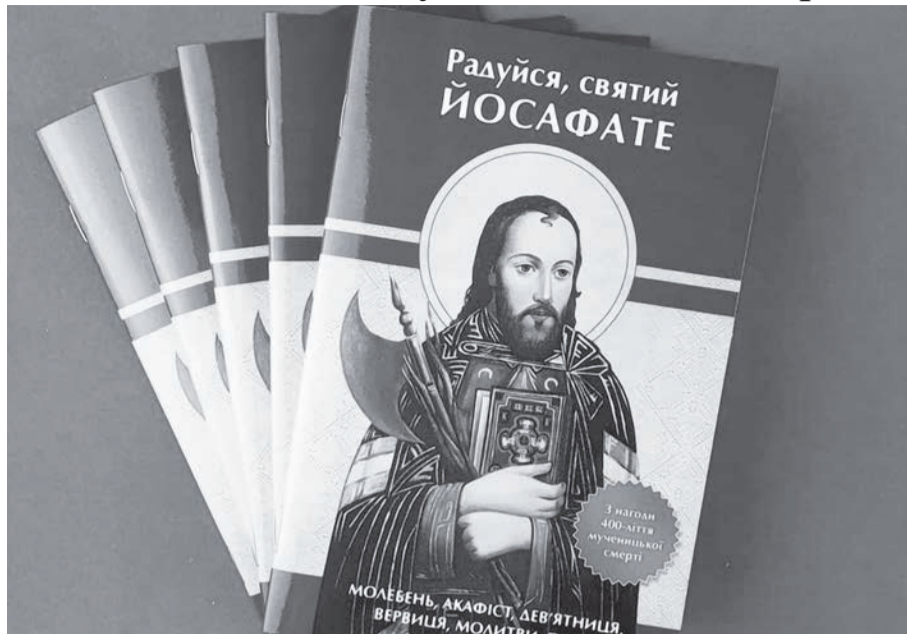
Майбутній єпископ народився у селі Ришкова Воля Ярославського повіту (Закерзоння) в українській селянській родині. Після закінчення Перемиської гімназії, з благословення Андрея Шептицького, став одним із перших студентів Салезіянського університету в Турині (Італія). 1949 року був рукоположений у священство. Через два роки організував у Франції Українську малу семінарію і був її першим ректором. 1961 року отця Андрія іменовано першим єпископом українських вірних у Аргентині, де він 36 років творив Українську Церкву.

Охочих відвідати музей просимо звернутися у захристію храму Покрову Пресвятої Богородиці УГКЦ.

Пресслужба Львівської архієпархії УГКЦ

Сестри-йосафатки упорядкували молитовник «Радуйся, святий Йосафате»

З нагоди 400-ліття від дня смерті святого священномученика Йосафата побачив світ молитовник «Радуйся, святий Йосафате. Молебень, акафіст, дев'ятниця, вервиця, молитви, пісні», який упорядкували сестри Згромадження святого священномученика Йосафата УГКЦ. Це спільний проект сестер Згромадження і видавництва «Апостол».

«На початку книжечки прочитаєте коротку біографію святого Йосафата. А далі молитовник складається з молебня, акафіста, дев'ятниці, вервиці за святу єдність та інших молитов. Наприкінці книжечки знайдете пісні до святого Йосафата. Унікальність цього молитовника в тому, що ці молитви сестри-йосафатки моляться впродовж десятиліть і також запрошують вас до духовної дружби з цим великим святим українського народу», – повідомляють у видавництві «Апостол».

Пресслужба Львівської архієпархії

Глава УГКЦ виступив на Генеральній асамблеї Комісії Єпископських конференцій ЄС

9 листопада у Брюсселі (Бельгія) Блаженніший Святослав, Глава і Отець УГКЦ, виступив на засіданні Генеральної асамблеї Комісії Єпископських конференцій ЄС (COMECE). Він розповів про гуманітарну ситуацію в Україні та душпастирські виклики «лікування травм війни».

Звертаючись до представників єпископатів ЄС, Блаженніший Святослав подякував за відкритість до українських мігрантів, «яких у ваших країнах перебуває близько 6 мільйонів», а також наголосив, що відбудова України значною мірою залежить від того, чи вони повернуться на Батьківщину. «Перемога України полягає не лише в поверненні наших територій, але найперше – у поверненні наших людей додому».

Серед головних викликів найближчої зими Блаженніший Святослав назвав продовольчу кризу, яку «ми зможемо подолати лише завдяки міжнародній солідарності». Він закликав членів COMECE докладати зусиль, аби війна в Україні не перетворилась на «забуту війну».

Під час дискусії, що для України означає справедливий мир, Блаженніший Святослав зазначив, що перша умова для відновлення справедливого миру в Україні – визнання росією права українського народу на самовизначення та суб'єктність у міжнародних відносинах.

Президент COMECE архієпископ Мар'яно Крочьята подякував Блаженнішому Святославу за приклад «душпастирського служіння, яким сьогодні захоплюється весь католицький світ та надихає нас у нашому служінні».

Додамо, що COMECE – це організація, яка об'єднує єпископати ЄС для відносин з інституціями ЄС, моніторингу законодавства та політики ЄС відповідно до соціально вчення Католицької Церкви. Членами COMECE є 26 єпископських конференцій ЄС. Секретаріат організації розташований у Брюсселі.

Секретаріат Глави УГКЦ в Римі

Екзарх Одеський здійснив пастирський візит на Миколаївщину

8 листопада в парафії Святого архистратига Михаїла у с. Новомихайлівське Миколаївської області екзарх Одеський Михайло Бубній очолив Архиерейську Божественну Літургію з нагоди престольного празника. Із владикою співслужили настоятель парафії о. Віктор Давидюк, декан Миколаївський о. Тарас Павлюс, синкел у справах соціального служіння Одеського екзархату о. Василь Колодчин, голова комісії охорони здоров'я о. Олександр Більський і священники Миколаївського протопресвітерату.

Під час проповіді владика розповів біблійну історію про святого архистратига Михаїла і початок боротьби між добром та злом. Єпископ зазначив, що ця боротьба точиться і сьогодні, де дуже часто зло маскується, а ми повинні його розрізнати і завжди обирати добро.

На завершення Літургії владика Михайло нагородив єпископськими грамотами активних вірних парафії Святого архистратига Михаїла в с. Новомихайлівське за жертвну працю для розвитку парафії Української Греко-Католицької Церкви на Миколаївщині. Відтак настоятель парафії о. Віктор від імені всіх присутніх парафіян привітав владика Михайла з іменинами та висловив вдячність за теплий пастирський візит, молитву і благословення.

На завершення урочистого святкування екзарх Одеський освятив воду й окропив присутніх парафіян і гостей свята.

Пресслужба Одеського екзархату УГКЦ

У рідному місті святого Йосафата відзначили 400-річчя його мученицької смерті

12 листопада у давньому м. Володимир, що на Волині, відбулися заходи, приурочені 400-річчю мученицької смерті святого священномученика Йосафата. З цієї нагоди прибуло багато паломників з різних міст Галичини, зокрема із Золочева, Жовкви, Соснівки, Сокаля, Червонограда і Львова.

Божественну Літургію у василіянському храмі святого Йосафата очолив владика Йосафат Говера, екзарх Луцький. У пастирському слові він нагадав, що саме у м. Володимирі святий Йосафат народився і виріс. Тут формувался його характер, тут визрівали його таланти, тут батьки його провадили, і хоч не дали йому якогось великого майна чи статку, проте дали щось цінніше, ніж матеріальні здобутки – вони його виховали у вірі і любові до Бога, Церкви і свого стражденного народу.

Після богослужіння вірні помолилися за Україну. У храмі зберігаються мощі св. Йосафата, тож кожен паломник мав змогу прикластися до них, щоб за заступництвом святого просити в Бога різних ласк, а особливо справедливого миру в Україні.

Настоятель монастиря о. Марко Максимів, ЧСВВ вручив парафіянам храму пам'ятні медалі та грамоти, приурочені до цієї пам'ятної дати.

Пресслужба Луцького екзархату УГКЦ

Із душпастирським візитом владика Максим відвідав Донеччину

11 та 12 листопада владика Максим Рябуха, єпископ-помічник Донецького екзархату УГКЦ, перебував у трьох парафіях Донецької області, відвідуючи їхніх настоятелів, вірян, а також військовослужбовців. Долучилися до відвідин та служіння і брати-семинаристи Київської Трьохсвятительської духовної семінарії.

Розпочався душпастирський візит у суботу із смт Новоодонецьк. Тут владика Максима та гостей радо зустрічав адміністратор парафії Преображення Господнього о. Стефан Попадюк із парафіянами. Вже за мить стіни храму наповнилися урочистим співом, щоби віддати хвалу Господеві та звершити Архиерейську Божественну Літургію. Співслужили з єпископом о. Стефан Попадюк та о. Олександр Богомаз, а співом і прислугою її супроводжували семинаристи КТДС.

Того ж дня єпископ спільно із братами-семинаристами відвідав військових на Лиманському й Бахмутському напрямках, які також потребують духовної підтримки й опіки. Вони знають про війну не з новин, проте в їхніх серцях віри та людяності значно більше, ніж можна уявити. Попри все ними пережите та побачене, ці чесноти залишаються глибоко закоріненими в їхньому житті завдяки духовній опіці їхніх капеланів та молитвам усього українського народу.

Неділя розпочалася із Божественної Літургії у храмі Христа-Царя у с. Яковлівка, а в обідню пору – у храмі Непорочного Зачаття Пресвятої Богородиці в Добропіллі. Віряни з радістю в душі зустрічали владика Максима та гостей у себе на парафіях. У храмі панувала святкова атмосфера недільного богослужіння.

Душпастирські візити архиєрея – це завжди свято для парафіян і духовенства, особливо під час війни. Вони дають можливість не лише зустрітися і поспілкуватися, а й спільно помолитися, відчуті єдність та підтримку всієї Вселенської Церкви і зрозуміти, що ніхто в цьому світі не покинутий чи забутий, а навпаки – в особливий спосіб люблений Богом.

Департамент інформації УГКЦ

30-ту річницю відкриття прокатедрального храму відзначили в Жовкві

12 листопада у прокатедральному храмі святого священномученика Йосафата в Жовкві відбулися святкування з нагоди храмового празника та 30-річчя відкриття парафії. Архиерейську Божественну Літургію з цієї нагоди очолив правлячий архиєрей Михайло Колтун у співслужінні з владикою Петром Лозою та запрошеним духовенством.

Під час проповіді владика Михайло наголосив: «Сьогодні ми святкуємо 30-річчя храму, сьогодні виповнюється 400 років від моменту, коли віддав своє життя за єдність покровитель нашого храму святий Йосафат, якого перейняло та зворушило Боже світло, і він став свідком просвічення Божою ласкою. Ласка Божа діяла попри перешкоди, бо він був відкритим до Бога. Слова «щоб всі були одно!» він помістив у собі і їх розвивав, щоби всі могли визнавати віру в одній святій, апостольській і католицькій Церкві. Він горів бажанням приєднати всіх до Католицької Церкви в час, коли вона була переслідуваною»

Як нагадав архиєрей усім вірним, Синод закликає до активної співпраці з тими, хто терпить утрату здоров'я та життя. Господь споглядає і хоче, щоб ми були чуйними до викликів і ближніх, Він хоче, щоб ми, докладаючи зусиль, робили наше життя успішним. Ми не втрачаємо віри в перемогу. Церква засвідчила випробування і вийшла переможно.

Після богослужіння був зачитаний Декрет про призначення о. Михайла Ткачіва парохом храму святого священномученика Йосафата в Жовкві. Відтак із вітальним словом звернувся владика Петро Лоза, єпископ-помічник Сокальсько-Жовківської єпархії, який привітав владика Михайла із 30-річчям архиєрейського служіння. До привітань приєднався і міський голова Олег Вольський.

Після «Многоліття» і молитви за Україну парафіяльна молодь представила для гостей і молільників виставу про життя св. Йосафата.

Пресслужба Сокальсько-Жовківської єпархії УГКЦ

Єпископ-помічник Стрийської єпархії зустрівся з родинами загиблих героїв

11 листопада в парафії святих чудотворців і безсрібників Косми і Дам'яна у м. Ходорів на Львівщині відбулася зустріч із сім'ями загиблих воїнів у російсько-українській війні. Зустріч розпочалася зі спільної молитви, яку очолив єпископ-помічник Стрийської єпархії Богдан Манишин з отцями Ходорівського деканату.

Після спільної молитви владика Богдан звернувся до присутніх із духовним словом. Після цього зустріч продовжилася в катехитичній школі. Розмову з родинами героїв, яка розпочалася зі знайомства та ділення особистим досвідом кожного із присутніх, провела також психологиня Марта Гладій. Під час зустрічі кожен мав можливість поділитися власними переживаннями й болями.

Основна мета подібних заходів – створення спільноти родин загиблих воїнів, спрямована на духовну та психологічну підтримку і супровід сімей, які пережили велике горе втрати близької людини.

Пресслужба Стрийської єпархії УГКЦ

У Гостомелі УГКЦ відкрила перший Центр зцілення ран

8 листопада, у день Собору святого архистратига Михаїла й інших безплотних сил, у м. Гостомель на Київщині відбулося відкриття першого Центру зцілення ран. Із цієї нагоди парафіяльну спільноту Преображення Христового вперше відвідав владика Йосиф Мілян, єпископ-помічник Київської архієпархії УГКЦ, освятивши Центр й очоливши Архиерейську Божественну Літургію.

Перед початком богослуження владика Йосиф у співслужінні з о. Романом Славичем, настоятелем місцевої парафії Преображення Господнього, та іншими священнослужителями здійснив Чин освячення приміщення Центру зцілення ран.

Центри зцілення ран – це ініціатива Патріаршої фундації «Мудра справа» для ефективної та адекватної відповіді на наслідки російської війни проти України. Мета постанови цих Центрів, як зазначає керівник «Мудрої справи», патріарший економ о. Любомир Яворський, є потрійною. Перш за все, йдеться про місце для надання гуманітарної допомоги для найбільш постраждалих унаслідок війни та найбільш потребуючих. По-друге, йдеться про простір для психологічної підтримки завдяки залученню професійних психологів та психотерапевтів. І по-третє, це нагода для більш ефективної та ширшої душпастирської діяльності. Адже центр може також використовуватися для здійснення богослужінь, проведення молитов, чувань і катехитичних зустрічей.

Центр зцілення ран у Гостомелі зведений завдяки підтримці вірних і небайдужих добродійців з Пармської єпархії святого Йосафата на чолі із владикою Богданом Данилом.

Пресслужба секретаріату Синоду Єпископів УГКЦ

Папа Франциск українським прочанам: молюся разом із вами за вашу країну

Серед кількох десятків тисяч паломників, туристів і римлян, які в неділю, 12 листопада, зібралися опівдні на площі Святого Петра у Ватикані на молитву з Папою Франциском, були також українці та ченці Василіянського чину святого Йосафата, що прибули на відзначення 400-річчя мученицької смерті святого. Вітаючи після молитви різні прочанські групи, Святіший Отець також звернувся і до них з окремим словом. «Я з любов'ю вітаю паломництво українських вірних і монахів-василіян, – бачу ось там українські прапори, – які прибули з різних країн, щоб відзначити четверте сторіччя мученицької смерті святого Йосафата. Разом із вами молюся за мир у вашій стражденній країні», – сказав Папа, а тоді звернувся до всіх, хто його слухав: «Браття і сестри, пам'ятаймо про мученицьку Україну, не забуваймо про неї!»

Після молитви «Ангел Господній» із Папою Франциском українські прочани перейшли до базиліки Святого Петра, де о 13:30 за римським часом розпочалася Архиєрейська Божественна Літургія, яку очолив Блаженніший Святослав Шевчук, Отець і Глава УГКЦ.

Департамент інформації УГКЦ

У Львові відбувся Молитовний сніданок, який у світі проводять уже 70 років

3 листопада у трапезній Українського католицького університету відбувся Молитовний сніданок. Духовенство, капелани, волонтери, соціальні працівники, військовики, освітяни, медики, представники обласної та міської влади спільно помолилися за усіх наших військових та перемогу України над ворогом. Подія, що є традиційною у країнах світу, відбулася у Львові уже втретє.

«Коли, як не сьогодні, час для такої молитви і такого об'єднання? Святе Письмо каже нам історію про те, як Божий народ воював і Господь був на його боці. Був лідер, який провадив народ у цій війні, і був ще один лідер – Мойсей: він виходив на гору і під час битви стояв і піднімав свої руки до неба – і народ перемагав. Коли ж він опускав свої руки – народ програвав. І так у молитві Божий народ переміг», – зауважив Дмитро Колесник, ініціатор Молитовного сніданку у Львові.

Мер Львова Андрій Садовий наголосив, що така подія є чудовою можливістю поспілкуватися і відчутти єдність одні з одними, всупереч релігійним чи політичним переконанням.

До Молитовного сніданку долучився також співголова організаційного комітету Національного молитовного сніданку в США Даг Бьорлі, який організовує такі сніданки вже понад 40 років. «У цій боротьбі ми підтримуємо вас. Я маю велику честь приїздити в Україну останні 58 років, це другий дім для мене. Тому я дуже радий бути тут зараз», – сказав він.

Молитовні сніданки популярні у цілому світі, зокрема у Європі та США. Це чудова нагода для зустрічі релігійних громад, представників влади, інтелігенції, підприємців, освітян, медиків і громадських лідерів, аби духовно об'єднатися у молитві за щасливе майбутнє.

Нагадаємо, що вперше Молитовний сніданок у Львові відбувся у 2019 році. Тоді його організували з ініціативи Ради Церков міста та з нагоди Року сім'ї. Перший у світі Молитовний сніданок організували у 1953 році в Америці.

Пресслужба Львівської міської ради

Папа Франциск зустрівся з монахами Василіянського чину святого Йосафата

15 листопада монахи Василіянського чину святого Йосафата на чолі з протоархимандритом о. Робертом Лисейком мали зустріч із Папою Франциском після середової аудієнції, тим самим завершивши відзначення 400-річчя мученицької смерті святого. На зустрічі були отці та брати, що служать у Римі, а також ті, що приїхали з різних частин світу на прощу з нагоди Ювілейного року.

Зустріч із паломниками під час загальної аудієнції Папа Франциск завершив заклик до молитви за ті частини світу, які страждають від війни, не забуваючи й про Україну, та солідарність із біженцями. «Молімося, браття і сестри, за мир. Особливо за мученицьку Україну, яка багато страждає. Також за мир у Святій землі, Палестині та Ізраїлі, й не забуваймо про Судан. Пам'ятаймо про всі місця, де йде війна. Сьогодні багато війн! Молімося за мир: нехай щодня кожен присвятить трохи часу для молитви за мир. Ми прагнемо миру», – таким був заклик Папи Франциска.

Вітаючи польських прочан, Папа нагадав, що звіщення Євангелія повинно супроводжуватися конкретними ділами милосердя. «Молімося всі разом за потребуючих і біженців зі стражденної України. Від щирого серця благословляю вас і тих, кому ви надаєте допомогу», – сказав він.

«Vatican News»

Католицькі ієрархи Австралії продовжують підтримувати Україну

З 6 по 10 листопада в Сідней проходила Пленарна зустріч Австралійської конференції католицьких єпископів. Такі зустрічі відбуваються двічі в рік – у травні та листопаді. У них беруть участь усі католицькі ієрархи Австралії, і вже вчергове її учасником був владика Микола Бичок, єпарх Мельбурнський.

Важливою подією першого дня була зустріч зі секретарем Апостольської столиці з міжнародних відносин архієпископом Полом Галлагером. У промові до католицьких єпископів Австралії представник Ватикану звернув увагу, що сьогодні дуже важливо бути солідарними з тими, хто страждає, і згадав про Україну. Згодом владика Микола подякував архієпископові Полу за все те добро, що він, як представник Ватикану, робить для України, а особливо за його останню промову на підтримку України, яку він виголосив на засіданні ООН наприкінці вересня.

Президент Австралійської конференції католицьких єпископів архієпископ Тімоті Костелло також згадав про Україну під час виступу. Він розповів про візит делегації єпископів Австралії до України в серпні цього року і наголосив, що для австралійських католицьких єпископів цей візит був виявом солідарності з тими, хто страждає, та виявом пастирської близькості до християн у зруйнованій війною країні.

У четвер, 9 листопада, владика Микола звернувся до учасників зустрічі із промовою. Темою для виступу він обрав одну з найтрагічніших сторінок історії України – Голодомор 1932-1933 років, 90-ту річницю якого згадуємо цього дня.

Участь Мельбурнського єпарха УГКЦ у таких зустрічах надзвичайно важлива не тільки для Української Католицької Церкви в Австралії, а й загалом для України. Адже, з одного боку, це можливість перебувати серед своїх і підтримувати зв'язок із великою родиною Католицької Церкви, а з іншого – нагода поширювати правду про події в Україні, ділитися болем та переживаннями нашого народу і знаходити підтримку.

За матеріалами Мельбурнської єпархії

«Щоб усі були одно»: виставка в Римі, присвячена святому Йосафатові

У Папському Григоріанському університеті відкрилась виставка «Щоб усі були одно» (Ів. 17, 21), яка є частиною заходів з нагоди 400-ліття мученицької смерті святого священномученика Йосафата Кунцевича.

«Життя і діяльність святого священномученика Йосафата показують нам, що слідування за Ісусом Христом навіть сьогодні може включати в себе мучеництво, яке є найвищим свідченням любові і сопричастя», – зауважив у п'ятницю, 20 жовтня, кардинал Курт Кох, префект Дикастерії сприяння єдності християн, промовляючи під час відкриття виставки. Виставка діятиме до 20 листопада 2023 р. в атріумі головного корпусу університету, де її можуть оглянути всі, хто бажає відкрити постать цього святого Католицької Церкви, який віддав своє життя за єдність між християнами.

Подія, присвячена вшануванню пам'яті святого Йосафата, збирає єпископів, членів дипломатичного корпусу, представників Григоріанського університету, чернецтво, студентів, представників медіа та різних небайдужих осіб. Організатор виставки – Посольство Литовської Республіки при Святому Престолі та Суверенному Лицарському Мальтійському Ордені, під патронатом голови парламенту Литовської Республіки Вікторії Чміліте-Нільсен, Глави УГКЦ Блаженнішого Святослава Шевчука та Вільнюського митрополита архієпископа Гінтараса Грушаса.

Зі словами вітання до присутніх звернувся, зокрема, ректор Папського Григоріанського університету о. Марко Ендрю Льюїс S.J., побажавши, щоб за історією та мистецькою спадщиною відвідувачі змогли побачити особу святого Йосафата.

«Vatican News»

Прем'єр-міністр Італії: «Підтримка України належить до національних інтересів Італії»

«Українці є історичним прикладом незламності духа та боротьби за європейські цінності», – наголосила очільниця італійського уряду Джорджа Мелоні під час зустрічі з Отцем і Главою УГКЦ Блаженнішим Святославом, що відбулася 31 жовтня в Палаццо Кіджі в Римі.

Прем'єр-міністр Італії Джорджа Мелоні – перша в історії жінка на посаді голови Ради міністрів Італії. Вона очолила уряд 22 жовтня 2022 року. Мелоні, матір-католичка, публічно висловлює своє захоплення Іваном Павлом II, відкрито підтримує просімейну і пролайфівську політику. Також Джорджа Мелоні загальновідома своїми поглядами проти одностатевих партнерств і гендерної ідеології. Політик також послідовно підтримує Україну, а після повномасштабного вторгнення Росії в лютому виступила рішучим захисником України, пообіцявши продовжувати постачати зброю в країну.

Зустріч із Главою УГКЦ була присвячена темі підтримки нашої держави та подолання травм війни, що є душастирською стратегією УГКЦ. Сторони домовилися про співпрацю в гуманітарній сфері, соціальних і медичних проєктах щодо підтримки як українських біженців, так і громадян України, що залишаються в зоні бойових дій. Прем'єр-міністр Італії наголосила, що підтримка України з боку Італії – це «наш переконаний вибір підтримки справедливої боротьби українського народу в захисті європейських цінностей. Підтримка України належить до національних інтересів Італії. Допмагаючи українському народу, ми створюємо необхідні умови для справедливого миру; в іншому випадку агресія Росії позбавить ваш народ миру та права на свободу».

Блаженніший Святослав подякував Джорджі Мелоні за підтримку України та гуманітарну допомогу, яку Італія надає українським біженцям не лише в своїй країні, а й вимушено переселеним особам в Україні. «Італія виявила неймовірну гостинність і відкритість до нашого народу. З початку повномасштабного вторгнення у вашу країну прибули понад 173 тисячі біженців, і ми знаємо, що ваш уряд прийняв необхідні закони, щоби прийняти наших співвітчизників. Італія однією з перших надала необхідну гуманітарну допомогу, а ваш уряд продовжує підтримку України на міжнародному рівні», – наголосив Глава УГКЦ.

Департамент інформації УГКЦ

Голова Сейму Литви подарувала Папі найдавнішу літографію св. Йосафата

13 листопада Папа Франциск прийняв на аудієнції голову сейму Литовської Республіки Вікторію Чміліте-Нільсен. Після аудієнції голову сейму та делегацію, що її супроводжувала, прийняв Державний секретар кардинал П'єтро Паролін. До делегації входили, зокрема, радник голови сейму з питань зовнішньої політики Роландас Качінскас та посол Литви при Святому престолі Сіґіта Маслаускайте-Мажилене.

Голова сейму подарувала Папі факсимільну копію найдавнішого відомого образу святого Йосафата – літографії, що зберігається в Бібліотеці ім. Врублевських Литовської академії наук у Вільнюсі. Папа ж у відповідь подарував бронзову скульптуру та кілька документів понтифікату, серед яких – Апостольське напоумлення «Laudate Deum» на тему кліматичної кризи та Послання на Всесвітній день миру 2023 року.

Перебуваючи у Римі та Ватикані, Вікторія Чміліте-Нільсен взяла також участь у заходах, приурочених до 400-річчя мученицької смерті святого Йосафата. Зокрема, вона відвідала виставку, присвячену Йосафату Кунцевичу, організовану послом Литви при Святому престолі в Папському Григоріанському Університеті, а в неділю, 12 листопада, в день літургійного вшанування святого Йосафата, взяла участь у Божественній Літургії, яку в базиліці Святого Петра очолює Глава УГКЦ Блаженніший Святослав. Варто зазначити, що, за рішенням литовського парламенту, країна відзначила рік святого Йосафата на державному рівні.

«Vatican News»

Колишній капелан Львівської міської ради очолив катедральний храм Чиказької єпархії УГКЦ

Багатолітній капелан Львівської міської ради о. Павло Дроздяк став адміністратором катедрального храму святого Миколая Чиказької єпархії УГКЦ. Про це катедрі повідомляє на своїй фейсбук-сторінці.

Протягом останніх п'яти років настоятелем Чиказької катедрі був о. Сергій Ковальчук, що посідав також уряд канцлера єпархії. Поєднання таких обов'язків дуже виснажливе для однієї особи, тому з його ініціативи єпископ єпархії Святого Миколая УГКЦ Венедикт розділив ці посади. Це о. Сергій зазначив, звертаючись до парафіяльної спільноти: «Я вже кілька місяців тому побачив, що адміністративної роботи в катедрі і в канцелярії єпархії є дуже багато. Я зрозумів для себе особисто як настоятель катедрі і як канцлер, що потрібно щось змінювати для того, щоби наша віднова катедрі далі продовжувалася. І я просив владу розділити ці дві посади. Владика прислухався, і ми робимо певну реструктуризацію в нашій катедрі. З 1 листопада я буду мати більше праці в канцелярії і продовжувати займатися пасторальними справами, а настоятелем катедрі тепер буде отець Павло Дроздяк, і він буде займатися адміністративними справами. Я думаю, що це дасть позитивний і добрий імпульс до того, щоби ми далі продовжували в доброму ритмі нашу роботу».

Отець Павло Дроздяк зауважив, що таке призначення є великим викликом, але служіння в катедрі дуже важливе для спільноти українців, що проживають в Чиказькій єпархії. «Ідучи до Америки, я взагалі не знав, де буду служити і що маю робити. Просто в один момент ти мусиш довіритися Богові. Якщо ти Йому служиш – Він знає, куди тебе має привести, кому ти є потрібен саме в цей час», – підкреслив о. Павло. «Я готовий перейняти цей добрий провід, бо ми всі є ті марафонці, які біжимо естафету. Я прошу вашої допомоги: будьте поруч».

Нагадаємо, що о. Павло Дроздяк служив капеланом Львівської міської ради з 2012 по 2023 роки. 23 серпня 2023 року, в День Державного Прапора України, він востаннє звернувся до депутатів та відкрив сесію ЛМР молитвою і благословенням. В подяку за понад десятилітнє служіння капеланом одержав з рук львівського міського голови відзнаку «Золотий Герб міста Львова». У вересні цього року о. Павло розпочав своє служіння в єпархії Святого Миколая УГКЦ з осідком у м. Чикаго (штат Іллінойс, США), відповідно до Угоди отримавши дозвіл на переїзд та тимчасове приписання до цієї єпархії.

«Духовна велич Львова»

Глава УГКЦ: «Потребуємо об'єктивності наукової методології, щоб деідеологізувати постать Йосафата»

На завершення Ювілейного року 400-річчя мучеництва святого Йосафата 13-14 листопада в Папському східному інституті в Римі відбулася Міжнародна наукова конференція «Ідентичність і культ: богословський, культурний та історичний виміри Йосафата Кунцевича». Її наживо транслювало «Живе телебачення». Науковців із Литви, Польщі, України й інших країн світу привітав Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав.

«Ми довго чекали цього дня. Весь рік готувалися, щоби справді добре пережити це 400-річчя мученицької смерті єпископа нашої Церкви святого Йоса-

фата», – зауважив на відкритті конференції Блаженніший Святослав. Цитуючи свого попередника Блаженнішого Любомира, він наголосив, що кожен ювілей – це добра нагода молитися, присвячувати увагу, пізнавати, роздумувати, шукати відповіді на актуальні виклики й труднощі.

Глава УГКЦ подякував науковцям, які впродовж року не лише приділили час вивченню цієї важливої постаті Католицької Церкви, але й представляють плоди своєї праці на цій конференції.

Століттями, зауважив Предстоятель, чимало ідеологій намагалося затінити

особу св. Йосафата. За його словами, давня Київська Церква, яка народилася із проповіді Константинопольської Церкви, після відновлення сопричастя з Апостольським престолом переживала славетний час своєї історії. І св. Йосафат став утіленням цього важливого, але й трагічного моменту. «Йосафат дав такий сильний імпульс, що навіть, кажуть, сформував ідентичність чотирьох народів: литовського й українського, білоруського і польського. Ця конференція, зібравши науковців із Литви, Польщі, України, демонструє, що імпульс, даний у той момент, коли народжувалися

модерні нації, може допомогти нам віднайти відповіді й на сучасні виклики».

Блаженніший Святослав наголосив: «Ми потребуємо об'єктивності наукової методології, щоб деідеологізувати постать святого Йосафата, а також ті справжні процеси пошуку єдності Христової Церкви, єдності в наших спільнотах, єдності й сопричастя між учнями Христа».

«Просімо святого Йосафата, який буде об'єктом вивчення під час цієї конференції, щоби він заступався на небі за всіх нас», – завершив Глава УГКЦ.

Департамент інформації УГКЦ

«Чудо над Дніпром»: Блаженніший Святослав розповів про бої біля Патріаршого собору в Києві

Під час своєї проповіді в Генті (Бельгія) Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав розповів про свідчення захисників Києва на початках широкомасштабного російського вторгнення в Україну. Зокрема, він пригадав час, «як біля нашого Патріаршого собору, який лежить на лівому березі Дніпра, точилися бої».

«Диверсійні групи нападали нас і на тих людей, які переховувалися в криптах собору. Київська самооборона захищала нас зі зброєю в руках і взяла в полон одного російського десантника. Його тіло було вкрите татуваннями: «Лівія», «Сирія» тощо. Після того ці наші захисники розповідали: «Блаженніший Святославе, ми бачили перемогу України». Як це можливо? Вони бачили, що Україна переможе, в очах цього десантника. Він був до смерті переляканий. Щось у планах злого на українській землі пішло не так: небесне військо разом із нашими захисниками вчинило «чудо на Дніпром», – розповів Отець і Глава УГКЦ.

Водночас Блаженніший Святослав відзначив, що чудеса потребують нашої співучасті. «Ми, люди, теж маємо певні обов'язки перед небесними силами – виявляти їхню силу і святість, молитву і захист стосовно найслабших у видимий спосіб, ставати видимими силами добра в цьому світі», – відзначив він.

Глава УГКЦ порадив Конференції європейських Церков розпочати процес вивчення вбивчої ідеології «русского міра»

8 листопада у Брюсселі відбулася зустріч Глави УГКЦ із Йоргеном Сквом Скоренсоном, Генеральним секретарем Конференції європейських Церков (СЕС). Сторони обговорили питання екуменічного діалогу в Україні та служіння Церков в умовах війни.

Блаженніший Святослав розповів про діяльність Всеукраїнської Ради Церков і релігійних організацій та наголосив, що з початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну солідарність і діалог стали необхідною умовою для протистояння агресії.

Глава УГКЦ закликав представників СЕС розпочати «серйозний процес вивчення ідеології «русского міра», яка сьогодні принесла смерть на українську землю і є глобальною небезпекою для всього християнського світу».

«Якщо сьогодні православні християни вбивають православних християн, якщо одна Церква породжує вбивчу ідеологію і несе смерть в ім'я захисту християнських цінностей, – християнство у сучасному секуляризованому світі не може претендувати на довіру людей»,

– наголосив Блаженніший Святослав і вказав на потребу протистояти «ідеології русского міра». Глава УГКЦ додав, що «українці можуть допомогти світовій християнській спільноті виробити необхідні антитіла для протистояння вірусу «русского міра», адже ми стали першими жертвами цієї нищівної ідеології».

Від імені УГКЦ Блаженніший Святослав подякував СЕС за швидку й чітку реакцію на агресію росії проти України та запросив керівництво цієї організації посилювати співпрацю з українським релігійним середовищем.

Керівниця програм СЕС Катеріна Пекрідоу відзначила Екуменічну концепцію УГКЦ як «зразковий документ для побудови екуменічного діалогу». Сторони також обговорили співпрацю між екуменічними структурами УГКЦ та СЕС.

Владика Степан Сус, голова Пасторально-міграційного відділу УГКЦ, розповів, що «у країнах, де немає канонічних структур УГКЦ, ми часто співпрацюємо із представниками місцевих протестантських та православних Цер-

ков», і висловив вдячність за «братерську увагу до наших душпастирських потреб та готовність надавати нам у користування свої храми і школи». Такі жести солідарності, вважає владика Степан, свідчать про спільне прагнення будувати єдність усіх християн на засадах загальнохристиянських цінностей. Довідка: Конференція європейських

Церков об'єднує 114 Церков Європи католицької, православної та протестантської традиції для співпраці з інституціями Європейського Союзу у Брюсселі і Страсбурзі, промоції екуменічного діалогу й дотримання релігійної свободи в європейських країнах.

Департамент інформації УГКЦ

Владика Теодор: ми є сильні тільки добром і єдністю, бо тоді Божа сила діє в нас

Від початку повномасштабної війни Церква в Україні не тільки опікується потребами, але й виконує важливу місію за кордоном: спілкуючися з католиками в різних країнах світу, духовенство та миряни розповідають про страждання і потреби українців, просять про допомогу, нагадують про те, що війна триває. Про ситуацію в Україні греко-католицькі й римо-католицькі єпископи розповідали також і під час першої сесії XVI Звичайної загальної асамблеї Синоду Єпископів на тему «Задля синодальної Церкви: сопрічастя, участь і місія», що проходила у Ватикані протягом 4-29 жовтня 2023 року. Про особливості цього Синоду, про значення участі у ньому єпископів з України та про духовні виклики на цьому етапі війни ми говорили з владикою Теодором Мартинюком, єпископом-помічником Тернопільсько-Зборівської архієпархії.

– Владико, разом з іншими єпископами з України Ви брали участь у XVI Генеральній асамблеї Синоду, яка була присвячена темі синодальності. Поділіться, будь ласка, своїми враженнями від цього Синоду. В чому полягала його особливість?

– Українська Греко-Католицька Церква від самого початку синодального шляху взяла в ньому участь: ми в Україні і на поселеннях мали свої єпархіальні собори. На жаль, ми не змогли провести Патріаршого собору, який би розглянув цю тематику, яка піднімається у синодальному шляху, з огляду на ковід, однак ми провели дві сесії всецерковного форуму онлайн, в якому взяли участь вірні, священники, єпископи зі всіх континентів, де є наша Церква. Це була дуже цікава і змістовна зустріч цілої нашої Церкви, яка дозволила нам відповідно приготувати наші напрацювання для цього Синоду Єпископів, який відбувався у жовтні в Римі. Наш Синод обрав двох делегатів на цей Синод: владика Богдана Дзюраха, який є екзархом у Німеччині, і мене. Блаженніший Святослав брав участь у Синоді з уряду як Глава Церкви.

Особливістю цього Синоду було те, що перед ним була поставлена особлива мета: взаємно слухати одні одних. Тобто дуже мало було формальних засідань, адже всі були поділені по групах, в кожній з яких було приблизно одинадцять осіб, і саме в групах відбувався обмін думками, обмін певними пропозиціями. Це дало можливість кожному учаснику – а серед учасників були не тільки єпископи, але й священники, богопосвячені особи, миряни, – висловлюватися не тільки раз чи два рази, але дуже багато разів. Це був такий майданчик, в якому проходили не просто дискусії стосовно якихось важливих справ Церкви, але саме взаємне слухання.

Іншою особливістю цього Синоду було те, що він відбувався в атмосфері молитви: кожного дня ми починали наші праці з молитви і закінчували молитвою. Наша праця в групах також завжди супроводжувалася молитвою: молитва була на початку і потім, після того, як усі члени групи висловили свої думки, була молитовна тиша. І в цьому, на мою думку, полягала особливість, що це не були класичні засідання, а радше все було спрямовано на те, щоби слухати одні одних. Адже Синод це не є орган, який щось вирішує, – це тільки дорадчий орган, і Святіший Отець, власне, бажав, щоби в атмосфері молитви, в атмосфері пошуку Божої волі, слухання Святого Духа, яке відбувається також у тому, що ми слухаємо один одного, напрацювати певні думки, певні ідеї, певні відповіді, які потім Святіший Отець використовує для відповідних рішень.

– Яке значення мала участь у цій Генеральній асамблеї Синоду єпископів

з України, зважаючи на те, що в країні йде війна?

– Щодо нашої участі Української Греко-Католицької Церкви, як також Латинської Церкви в Україні, яка була представлена двома єпископами, натомість, з Мукачівської Греко-Католицької єпархії була присутня дружина священника пані Марія, то ми насамперед намагалися донести до всіх учасників наш біль, нашу тривогу, наші переживання у зв'язку з агресією Росії проти України. Ми поділилися тим, як живе наша Церква, які її найважливіші тепер завдання. Ми розповіли про нашу програму лікування ран війни, якою тепер наша ціла Церква живе в Україні. Ми також розповіли про становище нашої Церкви на окупованих територіях, щоби всі учасники Синоду могли бути, так би мовити, в курсі того, якою важкою, якою трагічною є ця агресія проти нашого народу. З іншого боку, ми також, як частина Вселенської Церкви, як Церква свого права, представили кілька наших пропозицій щодо того, яким чином Східні Католицькі Церкви в Католицькій Церкві можуть приносити для всієї Церкви щось таке, що потрібне в цьому часі. Кілька наших пропозицій були радо прийняті, були не тільки вислухані, а й знайшли своє місце в заключному документі.

У розмовах з делегатами, – а їх було дуже багато, тому що ми не тільки спілкувалися в групах, але це було також вільне спілкування під час перерв, – дуже багато осіб з різних континентів до нас підходили, виражали нам свою солідарність, запевняли у молитві. Наприклад, одного разу ввечері до нас підійшов єпископ і запитав нас, звідки ми. Ми сказали, що ми з України. Він сказав, що він з Мадагаскару і що вони в Мадагаскарі моляться за український народ. Підійшов єпископ з Мавританії, і також сказав, що вони моляться за Україну. Це для нас було великим здивуванням, що ціла Католицька Церква є солідарною з терпінням нашого народу.

Також, думаю, що було дуже важливо, що глави і делегати всіх Східних Католицьких Церков мали свою окрему зустріч: ми побачили багатство Східних Католицьких Церков, різноманітність східного християнства. В багатьох справах ми мали спільну думку, і на Синоді ми також виступали як одна легена Католицької Церкви, яка є важливою для того, щоби цілий організм Католицької Церкви міг дихати двома легенями.

– Мабуть, не малу роль у тому, що в найвіддаленіших країнах світу моляться за Україну, відіграють також постійні заклики Папи Франціска, який нагадує про багатостраждальну Україну.

– Так, абсолютно вірно, адже це не були просто гарні слова. Я навіть тільки деякі приклади, але тих осіб було дуже багато, за що ми є дуже вдячні, бо така підтримка, така солідарність для нас є дуже важливою. Наш Блаженніший Святослав на одній із сесій представив гуманітарну ситуацію в Україні, справу віженців як внутрішніх, так і тих, які виїхали за кордон. Нам дуже лежить на серці душпастирська опіка наших вірних, які знаходяться тепер на території дієцезії Латинської Церкви. І думаю, що голос Глави Церкви промовив до дуже багатьох, які будуть намагатися для наших вірних надати цю пастирську опіку. Адже дуже легко загубитися у цьому світі, особливо тоді, коли є такі насущні проблеми, як знайти помешкання, забезпечити харчування, знайти працю. Тому підтримка римо-католицького єпископату для наших вірних є дуже важлива, особливо там, де нема наших структур. Там, де є наші структури, наші єпископи, наші священники

поставили собі за пріоритет опікуватися як духовно, так і гуманітарно нашими вірними з України.

– Владико, нещодавно Ви були у Франції, де взяли участь у пленарній асамблеї місцевого єпископату. Якою була мета Вашої участі у цьому засіданні? Що Ви почули від французьких єпископів?

– На листопадову Пленарну асамблею Конференції єпископів Франції був запрошений Блаженніший Святослав, однак він не зміг поїхати через особливі завдання, які він виконував в Італії і в Бельгії, і він делегував мене поїхати на цю асамблею. Я довідався, що я був першим єпископом з України, який взяв участь в пленарній асамблеї, адже в ній завжди бере участь наш єпископ з Парижа, а ось запрошений гість з України – це було вперше. Насамперед я представив лист Блаженнішого Святослава до французького єпископату, в якому він дякував французьким католикам, французькому народові за прийняття наших біженців, за підтримку українського народу у цій війні, за молитву французьких католиків, а також представив гуманітарну ситуацію, яка є в Україні. Зокрема, говорив про те, що ця зима може бути для нашого народу в Україні дуже важкою. Блаженніший Святослав запропонував французьким єпископам взяти участь у молитві вервиці, яка щоденно відбувається (ред. онлайн) для всієї нашої Церкви, в якій бере участь дуже багато вірних нашої Церкви, щоби один раз на місяць хтось із єпископів французькою мовою взяв участь у цій молитві.

Реакція французьких єпископів була дуже дружня, дуже відкрита. Я побачив в їхній реакції, в спілкуванні з дуже багатьма єпископами, що вони розуміють нас, що вони виражають свою солідарність з нами, а особливо, молитовно є з нами, єднаються з нами у цьому стражданні, у боротьбі. Для мене це було дуже особливим пережиттям, коли я відчув таку дружню і підбадьорливу реакцію від такої великої кількості єпископів. Голова Конференції єпископів Франції архієпископ Ерік (де Мулен-Буфор) кілька разів під час засідань пленарної асамблеї згадував про Україну.

В неділю, 5 листопада, Свята Меса відбувалася в базиліці Святого Розарію в Лурді, вона транслировалася по телебаченню. І ця центральна Меса пленарної асамблеї була присвячена молитві за мир в Україні, за вірменський народ, за мир в Ізраїлі та Палестині. Наш владика Гліб (Лончина) зачитав молитву українською мовою, були присутні наші вірні. Це був дуже особливий момент, дуже особливе пережиття для нас, українців, так і для французів. А також на завершення асамблеї єпископи поставили біля гроту три великі свічки, і одна свічка була за

Україну, за наш народ.

– Війна в Україні триває вже майже 21 місяць, спричиняючи великі страждання. Початок війни пригадується, з одного боку, як великий шок, але з іншого боку, як сплеск солідарності і єдності. На цьому етапі з'явилася втома, яка може призводити до почуття розгубленості, до появи сумнівів у нашій здатності підтримувати єдність і допомагати одні одним у довгостроковій перспективі. Про що, на вашу думку, важливо пам'ятати, щоб бути витривалими? Куди варто спрямовувати свої думки в цей період?

– Ми добре пам'ятаємо минулу зиму, коли ворог намагався дуже серйозно зломити наш народ через бомбардування електростанцій, електростанцій. І я особисто, як єпископ, побачив у нас в Тернополі і в нашій єпархії, в наших селах, що люди відреагували цілком навпаки: вони сприйняли цей виклик як щось таке, що треба достойно, гідно пережити. А особливо тішило те, що люди намагалися одні одним допомагати, намагалися одне одного підтримати, намагалися одне одного подати руку. Найважче було, звичайно, сім'ям в містах, в будинках, де маленькі діти, бо холод, брак світла спричиняв величезні труднощі. Але солідарність і взаємна допомога, з надією на Бога, допомогли нам пережити минулу зиму. Я глибоко переконаний, що саме солідарність, поєднана з молитвою, допоможе нам витримати будь-які, навіть найважчі хвилини, які ще можуть бути в нашому земному житті. Ми віримо, що ці наміри ворога, які є злі, які є недобрі, ніколи не сповняться, бо добро завжди перемагає. І тільки добром, тільки нашою єдністю, взаємною солідарністю ми є сильні, адже тоді Божа сила діє в нас.

Тому я саме цього би хотів побажати всім нам, незважаючи на те, що є втома, а особливо ми найбільше переживаємо, коли є похорони, коли наші воїни віддають своє життя: це дуже важке пережиття. Однак важливо, що є єдність, взаємодопомога: сім'ї загиблих гуртуються в спільноті, одні одних розраджують, є поруч наші капелани. В нашій Тернопільсько-Зборівській архієпархії є окремий священник, який опікується родинами загиблих. І часто для них проводять зустрічі у Зарваниці. Особливим знаком пам'яті було висадження дубів сім'ями загиблих з цілої області у Зарваниці: там є велика територія, де посаджені ці дуби.

Тобто тільки в єдності, тільки в солідарності ми сильні. І наша надія на Бога. Ми це плакаємо. Це протидія будь-якій депресії, будь якому знеохоченню, бо сам ворог цього і бажає: найбільша зброя ворога – це посіяти сумніви, посіяти ненависть і зневіру.

о. Климентій (Стасів) ЧСВВ: «Святий Йосафат здатний об'єднувати людей мислячих»

Цього року в УГКЦ відзначають 400-ліття відходу у засвіти священномученика Йосафата (Кунцевича) – видатного пастиря Унійної Церкви на теренах Речі Посполитої. Постать цього святого Католицької Церкви залишається дискусійною в українському суспільстві. В інтерв'ю «Духовній величі Львова» ієромонах-василіянин Климентій (Стасів) відверто відповів на запитання, про які рідко говорять.

Андрій Толстой: Отче Климентію, попри те, що Йосафат, мабуть, є найвідомішим українським святым у світі, нема відчуття грандіозності відзначення цього ювілею. Чим це викликано?

о. Климентій (Стасів), ЧСВВ: Уже другий рік поспіль переживаємо загарбницьку війну в Україні, перед жахіттями якої здригається світ, тож ушанування 400-ліття мучеництва святого Йосафата не було такого широкого розголосу, як могло би бути у мирні часи, адже щоденні загрози смерті для цивільних, каліцтва, прощання з полеглими героями схиляють нас до молитви й печалі.

Та все ж у молитві та роздумах звертаємося до святого Йосафата, щоб віддати данину любові і вірності великому «апостолові єднання», а також

краще пізнати постать видатного сина українського народу та пересвідчитися в актуальності його місії особливо тепер, в часі війни, бо він теж загинув від рук убивць і катів, яких ніщо не зупинило: ні перестороги, ні людське голосіння, ні острах Божий.

– Ми живемо в часі широкої поінформованості, тому сприймати події та постаті минулого в чорно-білому зображенні стає дедалі складніше. Це стосується і чесної історії про святих. Іншими словами, ніхто не народжується святым. Майбутній святий міг також допускатися гріхів та помилок, бути під політичним впливом свого часу...

– Насправді чорно-білою з багатьма відтінками сірого є реальність того часу, а не постать святого. Без сумніву, маємо добру нагоду наблизитися до правди, що визволяє та руйнує міфи, зокрема про святого Йосафата, особливості його шляху, можливі зовнішні впливи тощо. Треба лишень захотіти цю правду пізнати, докласти певних зусиль – інтелектуальних та духовних, подолати власну заангажованість. Ось тоді на яв вийде Божий помазаник, що молиться, діє в складних релігійних та політичних умовах і з повною довірою до Господа рагує за єдністю. Чесна правда про цього святого

– ретельно задокументована, з нею може ознайомитися кожен. Вона об'єктивна, бо спогади і свідчення давалися до комісії, що готувала документи для беатифікації.

Як єпископ і оборонець Церкви з'єдинених, що часто зазнавала нападок від своїх опонентів, він звертався і до влади, і до вищого церковного уряду. Це був його обов'язок. Але головним його патроном у світі залишався Христос, що через нього просвічував свій народ. Святий Йосафат був під впливом Божої благодаті, з якою він тісно співпрацював впродовж усього життя – як малий хлопчина, як монах, священник і як єпископ, а не під політичним впливом того часу, хоч його особливості, безсумнівно, враховував.

Ідучи за духом Євангелія, виконуючи посланницьку місію в цей час і в цих умовах, з повною довірою до Бога він наближається до своєї жертвовної смерті, передбачаючи, а й навіть бажаючи її. Якщо ми можемо святість ставити під сумнів, то які ми тоді християни? Це більше агностицизм. Це не є християнська позиція.

– Але все ж особистість святого Йосафата, мабуть, як ніяка інша в історії церковних взаємин, була «яблуком розбрату». Наприклад, у своєму листуванні з польською владою Йосафат заохочував покласти край українському православному козацтву. Це були справді складні часи – наприклад, жертвою релігійної нетерпимості тоді ж став прейсвольний Афанасій Берестейський, римо-католицький єзуїт Андрій Боболя... В Умані загинули монахи-василіяни. На вашу думку, чи можливий об'єктивний перегляд тогочасного церковного періоду історії, так, щоб не лише між українцями – греко-католиками та православними, – але й між нами та поляками був закладений фундамент для глибокого та справжнього порозуміння. Звісно, це не позбавляє гідності чи подвигу святих, про яких я задав, але може скорезувати їхнє місце в сучасній історії, поставити їхній образ в трохи інше обрамлення.

– Святий Йосафат не був «яблуком розбрату». Розбрат – це цілком об'єктивна, існуюча дійсність того часу. Йосафату йшлося про єдність, про українську Церкву, а не про те, щоби покласти край православної вірі.

Місію святого Йосафата важливо розглядати в контексті його доби. У XVI ст. Православна Церква в Україні перебувала у великому занепаді. Високі церковні посади – «духовні столиці», «хліби духовні» надавалися світським особам, часто недосвідченим, байдужим до церковного життя, а нерідко й аморальним. Було втручання в церковні справи і брацтва. Спорожніли монастирі. В моральному упадку були й вірні – без належної катехизації, глибокої духовності, тож налаштувати їх проти святого Йосафата і врешті вбити його

не було важкою справою.

Зловживання правом світського патронату, а також недбале ставлення до Української Церкви Константинопольського патріарха, під юрисдикцією якого вона перебувала, змушували видатні церковні уми того часу шукати опертя в «першому Римі», щоби звільнитися від байдужого Константинопольського «другого Риму» та підступного «третього Риму», тобто Московської патріархії.

Рятуючись від латинізації та зросійщення, з надією на збереження своєї Церкви поряд з Римо-Католицькою Церквою і постала унія. Тож святий Йосафат, як тепер прийнято говорити, був на правильному боці історії. Якою була б доля українського народу, якби ми, говорячи в масштабах нації, «всі були одне»? Ось актуальна оптика, в якій ми мали б роздумувати про апостольський чин святого Йосафата для народу загалом.

Гадаю, тогочасний церковний період висвітлений достатньо об'єктивно. Важливо, які уроки ми винесемо звідти. Адже рани поділу в Україні кровоточать і досі. У колективній свідомості українства, що переживає нечувано жорстоку війну, відбувається великий тектонічний зсув. Україна в теперішніх часах переживає велетенську трансформацію в багатьох сферах. Не стало винятком і питання єдності й віри.

Сьогодні маємо час остаточного відновлення справедливості, коли українські християни намагаються звільнитися від анафем, забуття, чужих впливів, вибудовуючи, як ви кажете, фундамент для глибокого справжнього порозуміння. Згадаймо Івана Мазепу, за якого цього року вперше молилися в Києво-Печерській Лаврі українські православні християни. Чи не було це визначною подією і для українських греко-католиків? Звісно, так! Зрештою, українці добре знають, хто нищив православну віру, козацтво, гетьманів і тисячі провідників народу впродовж століть, хто зросійщував українські мегаполіси, а тепер прийшов вбивати тих, що говорять їхньою мовою.

– Та все ж мені не зовсім зрозуміло, як на практиці постать Йосафата (Кунцевича) сьогодні може об'єднати українців. Впродовж чотирьох століть його історичний образ зцементувався в свідомості українців. Ось, уявіть, православні християни читають чи слухають його житіє, також про його загибель. Якою буде їхня реакція? І навпаки, греко-католики захоплюються апостольською ревністю цього святого і глибоко переживають за його смерть від рук «схизматиків». Наскільки після цього міцнішим стане діалог та порозуміння між цими двома групами людей?

– Передусім кожен свідомий українець, будучи представником нації, а не якоїсь групи, має задатися питанням: що було історично доцільним і корисним для мого народу в

цей конкретний час? Приналежність до певної конфесії не обов'язково робить людину упередженим створінням, яке, крім своєї рації, не хоче знати більше нічого. Якщо ж виходити з людського мислення, що не приймає інших аргументів та нових викликів часу, а закрите у своєму світі, фанатизмі, то діалогу не буде. Святий Йосафат здатний об'єднувати людей мислячих, просвітлених, які відкриті на діяння благодаті, й людей, яким служив.

Зрештою, сучасні трагічні реалії розширюють свідомість і розцементовують хибні образи та уявлення. Дивовижним аргументом на користь порозуміння і прийняття місії святого Йосафата для всієї Київської Церкви стало навернення великої кількості православної люду до Церкви, якій він служив, відразу після його мученицької смерті, і серед них – головний опонент, палкий захисник православ'я, богослов енциклопедичних знань єпископ Мелетій Смотрицький.

Щодо покарань православних у Вітебську, які настали після нападу фанатично налаштованої юрби на єпископа Йосафата (Кунцевича), то сам він уже не мав до цього жодного стосунку. Якщо говорити мовою юриспруденції, були покарані заколотники, що закликали до вбивства, і ті, що його здійснили. Так само, як був притягнутий до відповідальності турок Мехмет Алі Агджа, що вчинив замах на Папу Івана Павла II.

– З ваших слів можна зробити висновок, що завдяки УГКЦ збереглася Україна?

– Значною мірою так. Українська національна Церква зі збереженим східним обрядом стала єдиним засобом порятунку для бездержавного народу, пробуджувала національну свідомість українців в умовах чужоземного гніту впродовж століть. Мова як найважливіший маркер національної самоідентифікації збереглася найповніше в Галичині завдяки УГКЦ. Формування національної інтелігенції відбувалося в греко-католицькому священничому середовищі. З духовних закладів виходили не тільки священники, але й культурно-освітні церковні діячі, світська інтелігенція, що стали головною рушійною силою для українського національного відродження.

Найкращою ілюстрацією послідовної відданості своєму народові стала велика праця і жертва катакомбної Церкви, (Продовження на 11 стор.)

Владика Венедикт Алексійчук: Чи довіряємо ми Богові у справі нашого покликання?

Як часто ми не готові йти туди, куди нас кличе Господь? Як часто ми втікаємо від свого покликання, намагаючись самотійно влаштувати власне життя? Саме над цими викликами у духовному житті роздумує владика Венедикт Алексійчук, єпископ єпархії Святого Миколая Чудотворця із осідком у м. Чикаго (штат Іллінойс, США), у черговому дописі на власній фейсбук-сторінці.

Відвага довіритися Богові

У нашому житті через зовнішні чинники Господь вказує, до чого Він нас кличе. Він завжди кличе мене, але вирішити, як реагувати на це, маю вільно. Тому треба почуватися покликаним і вирішити йти цією дорогою.

Може так трапитись, що я можу зрозуміти своє покликання, однак не матиму відваги на нього відповісти. Часом може бути і так, що не можемо до кінця зрозуміти, чому Бог кличе мене до чогось, або, може, я не готовий чи неспроможний вирішити. Однак завжди переважливо, усвідомивши своє покликання, не перейматися тим, аби його відразу зрозуміти. Цінніше буде довіритися Богові, адже Він знає нас краще, ніж ми самі себе знаємо, знає, чому нас покликав. Я ж маю довіритись Йому і робити кроки до цього покликання. Тоді ж Бог буде крок за кроком відкривати нам наше покликання.

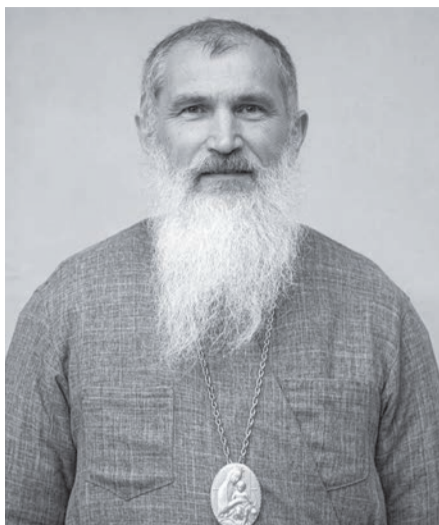
Автентичне покликання завжди відкрите на Господа й на те, де Він нас спрямує і попровадить.

Покликання походить не від мене, а від Бога

Важливо усвідомлювати, що моє покликання – це не те, що я щось розвинув у собі. Воно походить не від мене, а від Бога. Від мене ж залежить, чи я скажу «так» у цьому покликанні. Воно приходить до мене, а я даю відповідь на нього або не даю.

Покликання живе тоді, коли ми його розвиваємо. Інакше воно може занепасти. Тому питання завжди і повсякчас залишається для нас відкритим: чи ми свідомі, де перебуваємо у своєму покликанні, куди рухаємось? Або його розвиваємо, або воно занепадає. Коли є річка, то вода в ній рухається, а коли немає руху, тоді це стає болотом. Бог нам дав, дає і буде давати, однак треба це розвивати, тому так потрібно працювати над тим, що нам Бог дав.

Покликання – це унікальне місце, яке Господь нам приготував. Те місце, де Він нас чекає і де хоче зробити нас щасливими. Пізнавши і зрозумівши його, будьмо щасливими на цьому місці. Біда тій особі,

яка щось робить і нещаслива. Можемо мати різноманітні непрості ситуації, але Бог хоче мати щасливих людей. Труднощі і випробування будемо мати ціле життя і всюди, де б ми не були і що би не виконували, однак маймо внутрішню радість від того, що виконуємо. Саме тому так важливо пізнати своє покликання.

Довіра Богові у справі покликання

Ознака справжності покликання – це те, що людина готова йти будь-куди, де б її не покликав Бог. Вона в кожному мить свого життя вслухається в Нього, в те, як Він промовляє в особливий спосіб на молитві, а також через людей і через обставини життя. Однак ми часто вперті і розуміємо, чому саме робимо те чи інше.

Як би це не було сумно визнати нам, християнам, але ми дуже рідко готові до того, що хоче нам доручити Господь. Може, не раз так і є, що ми розуміємо, до чого Він кличе нас, але не наважуємося ухвалити рішення. Тоді не хочемо слухати Бога, хоч добре розуміємо, що Він мене кличе до чогось.

Бог часто поволі відкриває покликання. Тому якийсь час можемо очікувати, коли Він приготує особу до її місії. Дає здобути освіту, отримати досвід, пройти ті чи інші випробування. Потрібно мати витривалість, терпеливість і час. Бачимо, що сам Господь почав свою місію на 33-ому році життя, хоча в 12 років уже проповідував у Єрусалимському храмі. Однак важливо, щоби хтось збоку дивився на нас і на наше покликання. У такій ситуації потрібно постійно спілкуватися з кимось, найкраще – з духівником. Але можна і з будь-яким священиком, монахом, монахинєю, мирянином – з тим, хто прагне жити глибшим християнським життям і кому ми довіряємо.

† Венедикт Алексійчук,
єпарх Чиказький

«Знаходжу будь-який спосіб, щоб зустрітися, побачити і поспілкуватися з моєю духовною родиною», – єпископ Максим Рябуха

Відтоді як єпископ-помічник Донецького екзархату УГКЦ Максим Рябуха у грудні 2022 року був хіротонізований, через 10 місяців після повномасштабного вторгнення Росії в Україну він проїхав понад 50.000 км прифронтовими територіями поблизу окупованих районів Східної України, щоб опікуватися своєю паствою – і чувається він там як удома.

Душпастирство на прифронтових територіях

«Все моє життя як богопосвяченої особи, як священика, протягом останніх 16 років було життям на периферії, з молоддю і з простими людьми. Тому навіть зараз я відчуваю себе в будь-якій ситуації як удома і знаходжу будь-який спосіб, щоб зустрітися, побачитися й поспілкуватися з моєю духовною родиною», – запевнив селезіянин в інтерв'ю «Католицькій службі новин» 7 вересня, перебуваючи в Римі на щорічному Синоді Єпископів УГКЦ.

За допомогою онлайн-трансляцій Божественних Літургій та повідомлень, переданих через місцевих священиків і в чатах парафіяльних груп, владика Рябуха зумів налагодити зв'язок із тими, хто перебуває у важкодоступних регіонах. Один католик в окупованій зоні сказав місцевому священику: «Ми не знаємо нашого єпископа-помічника, але той факт, що він завжди пам'ятає про нас і вітається з нами, вже змушує нас ставитися до нього з великою повагою», – розповів єпископ в інтерв'ю.

Єпископи та священики Донецького екзархату не можуть дістатися до своїх парафій та людей на окупованих Росією територіях, звідки католицьких душпастирів вигнали, а двох ув'язнили у листопаді 2022 року. Натомість на підконтрольній Україні території вони служать Літургії на відкритому повітрі та у військових казармах, часто під гуркіт бомб, що падають поруч. Солдати й цивільні, християни і невірні, за словами єпископа, відвідують Божественну Літургію інколи навіть для духовного перепочинку від жорстокості війни. Він поділився з редакцією «маленькими чудесами» зі свого служіння у воєнний час, наприклад, коли інтенсивні бомбардування стихали якраз перед Літургією, або коли вода і вино, використовувані для Служби Божої, залишалися рідкими під час служіння в наметі при мінусовій температурі.

Зустріч і спілкування з Папою Франциском

Владика Максим Рябуха був одним із 45 єпископів, які приїхали до Риму на щорічний Синод Української Греко-Католицької Церкви, щоб зустрітися з Папою Франциском та іншими офіційними особами Ватикану. Папа запевнив їх у своїй підтримці України і звернув увагу на коментарі, які він зробив, вихваляючи культурні плоди Російської імперії, що викликало негативну реакцію.

«Довіра людей до Папи є дуже крихкою у Східній Україні, – зауважив єпископ в інтерв'ю CNS. – Рівень чутливості є найвищим у найбільш напружених ситуаціях, тому зараз кожне слово має дуже велику вагу». Це з приводу того, що хоч Папа Франциск неодноразово висловлювався від імені «мученицької України», 25 серпня він закликав молодих російських католиків пишатися своєю спадщиною

як спадкоємців «великої Росії» на чолі з Петром Великим і Катериною II, які розпочали завоювання з метою розширення кордонів Росії.

Зустрічаючися з українськими єпископами 6 вересня, Папа повторив своє пояснення, що він вихваляє саме культурну, а не імперську спадщину Росії, але визнав, що його формулювання, можливо, було не найкращим. Проте Папа Франциск наголосив єпископам недвозначно: «Я – з українським народом».

Як фізичний знак своєї підтримки Папа Франциск передав єпископам копії 226 заяв, які він зробив зі згадкою про Україну з часу російського вторгнення в лютому 2022 року.

Реакція українців на слова Папи

«Ми відчуваємо, що Папа дуже добре знає про те, що відбувається в Україні, а ще більше ми відчуваємо його любов до нашої землі і нашого народу», – сказав єпископ Максим наступного дня після зустрічі з Папою. Але він також зауважив: «Прості люди не мають часу думати про те, хто щось говорить, а хто не говорить, тому що у своєму повсякденному житті вони намагаються вижити під час бомбардувань». «Коли ти не маєш пояснення, але чуєш слова, які для нас виражають дуже чіткі ідеї, тоді ти задаєшся питанням: «Хто з нами, а хто проти нас?» – пояснив він.

Інші зустрічі з представниками Апостольської столиці

У Римі українські єпископи також зустрілися з кардиналами П'єтро Пароліном, Державним секретарем Ватикану, Куртом Кохом, префектом Дикастерії сприяння єдності християн, Клаудіо Гуджеротті, префектом Дикастерії для Східних Церков, та Маттео Дзуппі, архієпископом Болоньї і посланцем миру Папи Франциска.

Архієпископ Борис Гудзяк, український католицький митрополит Філадельфійський, повідомив 7 вересня CNS, що він звернувся до Папи Франциска та інших кардиналів з проханням організувати «узгоджені міжнародні католицькі зусилля, щоб допомогти загоїти духовні, психологічні та фізичні рани» українців, які все ще перебувають в Україні або шукають притулку за кордоном, шляхом «доступу до того, що католики в різних країнах можуть досягти з точки зору урядових та гуманітарних ресурсів». «Всі допомагають, але існує більша потреба в координації, і багато чого ще потрібно зробити в Україні», – підкреслив він.

Переклад з англійської мови
Пресслужба секретаріату
Синоду Єпископів УГКЦ

«У страшних умовах ми зберігаємо людяність і саме капелан у цьому допомагає» – начальник Служби військового капеланства ЗСУ

Україна разом із західними партнерами розбудовує професійну капеланську службу і готує капеланів для служби в Збройних силах. Відповідний закон було ухвалено за кілька місяців перед широкомасштабним вторгненням Росії, тож готувати капеланів довелося в умовах бойових дій, розповідає «Голосу Америки» начальник Служби військового капеланства ЗСУ Апарату Головнокомандувача ЗСУ полковник Олексій Терещук. З кореспонденткою «Голосу Америки» Наталкою Чуріковою він зустрівся у Вашингтонській студії 14 вересня і розповів, чим займаються капелани у війську, як допомагають партнери, з якими труднощами доводиться зустрічатися новій інституції і про те, кому поради капелана можуть виявитися найбільш потрібними.

– Ви говорили у квітні про те, що українські військові капелани навчатимуться у Сполучених Штатах, Великій Британії та Південній Кореї. Чи ці навчання вже відбулися?

– Так. Окрім того, що в Україні відбувається підготовка військових капеланів на базі Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка, нам допомагають наші партнери. У нас уже відбулося два навчання: одне – у співпраці з американськими військовими партнерами відбувся курс у Німеччині на базі 7-ї тренувальної армії Сполучених Штатів Америки. Там пройшли курс підготовки 25 військових капеланів, включно зі мною. Ми подивилися програму, подивилися методи, специфіку. Крім того, 10 військових капеланів побували у школі підготовки військових капеланів у Великій Британії. А 23 вересня чергова група військових капеланів виїхала на американську базу в ту ж Німеччину.

– Чого навчають військових капеланів в арміях НАТО, в американській, британській армії, і як цей процес буде відбуватися в Україні?

– Насправді такий шалений поштовх до цього був у 2014-му році, коли розпочалася російсько-українська війна, і тоді священники, пастори поїхали у військо, розуміючи важливість духовної підтримки. Вони поїхали у військо як волонтери, добровільно, відвідували хлопців, служили їм, молилися за них і разом з ними.

Наша підготовка полягає в тому, щоб наш неабиякий бойовий досвід капелана поєднати з їхніми теоріями, доктринами, щоб наші капелани зрозуміли, що усе те, що вони все роблять практично, має теоретичне підґрунтя в інших арміях. І тоді це все поєднується у зрозумілу картинку, тому що переважна більшість священників і капеланів до цього не мали стосунку з військом взагалі. Бо різниця між тим, щоб бути священником і пастором у цивільному житті, і бути військовим капеланом, є досить суттєва.

Зараз ми на такому етапі, що нарешті перейшли на професійне військове капеланство у такому форматі, як у більшості наших партнерів – країн-членів НАТО. Тобто військовий капелан є в однострої, він має офіцерське звання, він підписує контракт, він має свого помічника. Іншими словами, ми беремо найкраще, що є у світі, враховуючи свій досвід. Нашого досвіду за 10 років війни у військових капеланів дуже багато, і ним також цікавляться наші друзі-партнери.

Капелан має гасло «Бути поруч». Зазвичай він не перебуває на лінії зіткнення – безпосередньо там, де йдуть бойові дії. Але він дуже близько, тобто небезпека, загроза завжди є. І ми, як збройні сили, маємо навчити і дати мінімум необхідних знань, враховуючи обмеження по часу, тому що зараз в нас є війна, і немає змоги навчати півроку-рік. Тому за шість тижнів ми даємо ті знання з тактичної медицини, з мінної безпеки, зі зв'язку й інших питань, щоб священник, який став військовим капеланом, розумів, де він перебуває, що йому робити можна, що не можна, і як діяти – тобто такі мінімальні військові знання.

А як офіцер, він в першу чергу – капелан, тому на цих курсах, як у нас, так і за кордоном, ми викладаємо певні особливості капеланського служіння. Бо насамперед капелан є душпастирем для всіх, для всієї своєї військової частини або підрозділу, незалежно від того, якої віри в тебе військовослужбовці, і навіть якщо вони атеїсти. Він має підтримати духовний стан, забезпечити духовно-релігійні потреби, якщо це віруючий твого напрямку; якщо ж ні, то капелан шукає поряд священника, пастора, імама, щоб привести його до військовослужбовця, або військовослужбовцю забезпечити доступ до такого священнослужителя, щоб духовні потреби були забезпечені у воїна, і це – головне завдання наших капеланів.

Ігумена Свято-Успенської унівської лаври іменовано архиєпископом і митрополитом Пряшівським

Святіший Отець Франциск іменував преподобного о. Йону Максима, ігумена Свято-Успенської унівської лаври, архиєпископом і митрополитом Пряшівським (Словаччина).

Біографічна довідка:

Преподобний ієромонах Йона народився 21 листопада 1974 року в м. Левоча (Словаччина). Початкову богословську освіту здобув у Пряшівській семінарії. 11 липня 1998 року рукоположений у священство єпископом Яном Гіркою. Восени 2004 року вступив до Свято-Успенської унівської лаври. У 2018 році захистив докторат на тему студійського монашества в Папському східному інституті в Римі. Відтак виконував служіння настоятеля у Свято-Михайлівському монастирі у Львові. 18 червня 2020 року обраний ігуменом Свято-Успенської унівської лаври. Крім словацької та української, володіє італійською, англійською, французькою, польською і німецькою мовами.

Департамент інформації УГКЦ

Латинський Патріарх Єрусалиму звернувся із проханням про солідарність

«Допоможіть нам знову створити контекст, необхідний для того, щоб у цьому суспільстві, позначеному ненавистю, все ще можна було сіяти зерна довіри, надії та любові», – читаємо у заклику, який, з огляду на важку гуманітарну ситуацію, породжену спалахом насильства у Святій Землі, поширив Блаженніший П'єрбаттіста Піццабалла, латинський Патріарх Єрусалиму.

Ієрарх зазначає, що «вся велика родина латинського Єрусалимського патріархату» надихається милосердною любов'ю та молитвою, «особливо в періоди крайніх труднощів». «Багато життів було врятовано і багато страждань полегшено завдяки вашій підтримці під час нещодавніх закликів: Covid-19, Газа 2021; вибух в порту Бейрута і землетрус в Сирії і Туреччині», – згадає він, додаючи, що в усіх цих ситуаціях «ми вислухали волення бідних та відповіли на нього», а тепер знову «іхній крик чути у Святій Землі через війну, що шаленіє вже понад три тижні».

«Поточна криза спричинила не лише смерті, руйнування та голод у Газі, але й високий рівень безробіття, особливо в районі Вифлеєму, та інші соціальні проблеми по всій Святій Землі. Ми зіткнулися з кризою, яка зачіпає незліченні сім'ї різних релігій і всі наші заклади, включаючи школи, лікарні та парафії», – наголошує кардинал Піццабалла, зауваживши, що вже сотні людей з усього світу зв'язувалися з ними та вже допомогли надати конкретну підтримку. «Ми знаємо, що ми повинні робити. Ми робили це від щирого серця під час попередніх криз і, без сумніву, робитимемо це знову», – підкреслює ієрарх, прохаючи всіх потенційних благодійників допомогти їм у цьому.

Владика Володимир молитовно відкрив виставку «Фрагменти творчості: Шептицький та митці»

В ці листопадові дні спогадуємо 79-ту річницю відходу до вічності праведного митрополита Андрея. Його життя віддзеркалене, зокрема, в експонатах однойменного музею. Варто прислухатися до слів цього Праведника: «Вільні народи живуть наукою та винаходами, а колонізовані – більш традиціями, тому не здатні до конкуренції». Він не був бідною людиною, але вмів ділитися. А це і є інвестиція на перспективу. Постає праведного митрополита Андрея вчить нас, що рівень багатства полягає у вмінні ділитися. Стараймося далекоглядно інвестувати у власне життя! – до цього закликав єпископ-помічник Львівської архієпархії Володимир під час проповіді у храмі блаженного Климентія Шептицького з нагоди 79-х роковин відходу до вічності праведного митрополита Андрея, а також відкриття виставки «Фрагменти творчості: Шептицький та митці» у музеї Андрея Шептицького 5 листопада.

Того дня єпископ-помічник Львівської архієпархії у співслужінні директора музею о. Севастіяна Дмитруха та сотрудників храму бл. Климентія звершив Архирейську Божественну Літургію у церкві, а відтак оглянув виставку, запрезентовану Музеєм Шептицького та студентами Львівської академії мистецтв.

На кінець Божественної Літургії о. Севастіян анонсував, що відтепер 1 листопада у Музеї буде свято митрополита Андрея, а також подякував студентам Академії мистецтв за оформлення виставки до 79-ї річниці відходу праведного митрополита.

Пресслужба Львівської архієпархії УГКЦ

Відбулися реколекції для капеланів Львівської архієпархії

Монастир Різдва Пресвятої Богородиці сестер Пресвятої Родини знаходиться на півдні села Гошів. Біля підніжжя Пресвятої Богородиці народилося і саме Згромадження сестер Пресвятої Родини. До цього місця молитви і духовної сили приїжджають на реколекції богопосвячені особи, священники, миряни.

У цьому монастирі з 12 до 15 листопада відбулися реколекції для капеланів Львівської Архієпархії УГКЦ. У реколекціях взяли участь капелани Центру Військового Капеланства, капелани Центру Студентського Капеланства, капелани Центру Опіки Сиріт та капелани Центру В'язничного Капеланства. Тема: «Святість і велич священника». Реколектант – о. Володимир Адамчук, капелан Львівського ліцею з посиленою військово-фізичною підготовкою імені Героїв Крут.

Упродовж цього часу капелани роздумували над тим, чому священнику важливо молитись приватно (часослов), а також, чому важливо, щоб Літургія була центром життя священника. Адже його велич полягає у тому, що він має дві влади: звершувати Євхаристійну Жертву та відпускати гріхи. Міркували також про важливість покорності у священничому служінні. Окрім того, говорили про священничий уряд, який є достойним і тяжким.

У Львові відзначили 20-ліття від початку будівництва духовного комплексу на проспекті Папи Івана Павла II

Цьогоріч минає 20 років від початку будівництва комплексу Львівської духовної семінарії Святого Духа, філософсько-богословського факультету УКУ та Патріаршого дому на проспекті Папи Івана Павла II у Львові. 19 жовтня авторська група архітекторів, яка працювала над проектом, зібралася у корпусі семінарії, аби відзначити подію.

Зустріч розпочалася спільною молитвою, яку очолив отець Богдан Прах, віце-президент УКУ, колишній ректор Львівської духовної семінарії (1998-2007) та Українського католицького університету (2013-2023). У молитві склали подяку Богові та згадували тих, які відійшли у вічність.

На святкування завітали ректор Львівської духовної семінарії о. Ігор Бойко, архітектор та керівник авторського колективу Євген Дацишин, головний архітектор та автор ідеї Юрій Горалевич, а також архітектори та інженери-будівельники Ростислав Стоцько й Олексій Луців.

Отець Богдан Прах подякував усім, хто долучився до втілення будівництва духовного комплексу: «Пам'ятаємо, з яким великим зусиллям ми проектували, будували, трудилися над цією будівлею на славу Богу, нашої Церкви та всього українського народу. Радію, що ми є сьогодні знову разом у цій будівлі, у цій красі, над якою спільно працювали. Ці простори зараз служать студентам Львівської духовної семінарії та Українського католицького університету, Главі та Отцеві УГКЦ Блаженнішому Святославу. Ми називали цей комплекс «Українським Ватиканом» і вдячні за те, що Господь дозволив нам втілити наші задуми в життя».

Ректор Львівської духовної семінарії о. Ігор Бойко теж звернувся з вітальним словом до присутніх: «Ми сьогодні маємо комфортні умови, у яких можуть вчитися і формуватися семінаристи. У часи повномасштабної війни до нас приїжджали різні делегації з-за кордону, які були вражені тим, як збудований комплекс Львівської духовної семінарії, як він виглядає та функціонує. Висловлю велику вдячність всім, хто був причетний до створення цієї будівлі».

Після молитви учасники мали коротку екскурсію Львівською духовною семінарією Святого Духа та філософсько-богословським факультетом УКУ.

В одному з інтерв'ю отець Богдан Прах пригадує: «Найприємнішим у будівництві семінарії для мене був процес проектування: я їздив у різні країни Європи, заглядав до різних семінарій – і сучасних, і давніх. З багатьох почерпнув цікаві рішення, деякі ми втілили у Львові: великі вікна в ідальні, широкі коридори, багатофункційність приміщень. Найважчим, мабуть, було знайти виконавців, бо на той час у Львові практично не було компаній, які могли побудувати такий об'єкт. До речі, Львівська семінарія спроектована у формі голуба, бо має ім'я Святого Духа».

Комплекс був збудований за проектом групи архітекторів «Сенс-ПП». За його реалізацію, авторську групу на чолі з керівником авторського колективу Євгеном Дацишином та отцем Богданом Прахом, відзначили Державною премією України в галузі архітектури у 2008 році.

Нагадаємо, що 2001 року в рамках візиту до України Папа Римський Іван Павло II благословив наріжний камінь під будівництво комплексу Львівської духовної семінарії Святого Духа на вулиці Хуторівка (нині проспект Івана Павла II). З того часу розпочалася робота над проектуванням комплексу.

Протягом 2001-2006 років, за проектом групи архітекторів «Сенс-ПП», було зведено новий комплекс споруд: корпус Львівської духовної семінарії (зокрема господарський корпус), філософсько-богословський факультет Українського католицького університету та студентат оо. редемптористів, згодом – Патріарший дім. Посвячення новозбудованого комплексу семінарії відбулося у серпні 2005 року за участі Патріарха Любомира та членів Синоду єпископів УГКЦ.

Пресслужба Львівської архієпархії УГКЦ

Різдвяний піст як шлях до внутрішнього оновлення

У нашій Церкві існує давня традиція, згідно з якою, християни готуються до святкування народження Господа нашого Ісуса Христа. Передусім цьому святу 40-денний період підготовки – Різдвяний піст, відомий також як Пилипівка. Цей особливий час триває від 15 листопада до 24 грудня й отримав свою назву на честь апостола Пилипа, оскільки починається наступного дня після дня його пам'яті, 14 листопада. Цей період посту стає часом глибоких духовних роздумів та молитви, готуючи серця і душі до народження нашого Спасителя. Пилипівський піст завершується на Різдво Христове, або, точніше, з нічним богослужінням у Святвечір. Цього року цей особливий момент ми відзначатимемо 24 грудня.

Слова архієпископа Солунського Симеона надають особливого сенсу цьому періоду. Він говорить, що поточний сорокаденний піст аналогічний посту, якого дотримувався Мойсей, що постив 40 днів та ночей і отримав таблиці з Божими Заповідями. Він порівнює цей період посту з можливістю відмовитися від певних речей і визначити час для читання та слухання Слова Божого. Це, за словами Симеона, дозволить нам отримати духовне відновлення та можливість прийняти живе Слово Боже, що воплотилося від Діви, а також з особливим трепетом прийняти Його Тіло.

Відповідно до норм партикулярного права Української Греко-Католицької Церкви, вірні повинні дотримуватися відповідних вимог протягом періоду посту. Зокрема, у всі середи і п'ятниці цього періоду потрібно утримуватися від споживання м'ясних продуктів і страв. У решті днів посту дозволене споживання усіх видів їжі. Крім того, протягом всього періоду посту потрібно утриматися від організації та участі в гучних заходах, весіллях, танцях, розвагах і подібних подіях. В цей період потрібно поставити акцент на духовному розвитку і присвятити більше часу молитві і духовним розважанням над читанням Святого Письма.

Апостол Павло у листі до Солунян, який Церква читає під час Божественної Літургії у перший день посту, звертається до нас такими словами: «Така бо воля Божа: святість Ваша – щоб ви стримувались від розпусти, щоб кожен з вас умів тримати своє тіло у святості й пошані, не в похотливій, як погани, що не знають Бога». У цьому уривку апостол закликає нас до владарювання над своїми прагненнями та стриманості від розпусти. Період Різдвяного посту є для нас доброю нагодою вчитись внутрішньої дисципліни. Апостол Павло закликає до того, щоб кожен із нас умів тримати своє тіло у святості й пошані.

Важливо пам'ятати, що саме фізичне утримання від їжі, якщо воно не супроводжується духовним постом, не має визначального значення для спасіння душі і, навпаки, може призвести до духовної шкоди. Справжній піст супроводжується молитвою, покаєнням та відмовою від шкідливих звичок. Отже, нехай цей особливий період у житті Церкви і, перш за все, у нашому житті готує нас до зустрічі з новонародженим Спасителем.

*Павло Бойко,
семінарист Східної колегії,
студент Католицького університету Айхштет
«Духовна велич Львова»*

Різдвяний піст: які правила та чого навчає Церква?

15 листопада Українська Греко-Католицька Церква розпочала Різдвяний піст, який триватиме до 24 грудня. Цього року – вперше за григоріанським календарем. Щоб із користю використати цей час для своєї душі, важливо знати його правила, розуміти сенс, а також налаштуватися на тривалу роботу над собою, позаяк Різдвяний піст – це інструмент очищення серця від надмірних прив'язань, час, коли Церква за допомогою молитов та духовних практик допомагає підготуватися до зустрічі з новонародженим Христом.

У наш час Церква з різних причин досить злагіднила дуже строгі пости, які були раніше, і залишила їх радше добрій волі вірних. Та це не означає, що ми не зобов'язані до практики духа жертви, спокути й посту. Хай, отже, любов до Христа Господа, добро нашої душі та любов нашої священної традиції будуть для нас головними спонуками в тому, щоби щоразу до зустрічі празника Христового Різдва ми підготувляли наше серце й душу молитвою, постом і святими Таїнствами. Будьмо свідомі того, що через щире й ревне духовне підготування наше серце стане достойним того, щоб у ньому народився Ісус Христос своєю ласкою, любов'ю і миром.

Які в УГКЦ правила Різдвяного посту?

Правила посту зафіксовані у приписах партикулярного права УГКЦ (кан. 115 (кан. 882 ККСЦ). Відповідно до них, упродовж посту вірні зобов'язані в усі середи й п'ятниці утримуватися від споживання м'ясних продуктів і страв. В інші дні дозволені всі види їжі (стосуються лише вірних Української Греко-Католицької Церкви). У всі дні посту потрібно утриматися від організації та участі в гучних забавах, весіллях, танцях, розвагах та інших подібних заходах.

Хто звільнений від посту?

Від посту звільнюються:
- діти до 14 років та особи, яким виповнилося 60 років;

- важкохворі;
- вагітні;
- матері після пологів і ті, що годують грудьми;
- ті, що подорожують (якщо час подорожі перевищує 8 годин);
- ті, що важко працюють;
- ті, що харчуються зі столу інших;
- убогі, що живуть із милостині.

В інших окремих випадках звільняти від обов'язку постити може місцевий ієрарх (єпископ або довірений священник), заохочуючи в цьому разі до діл поможности та милосердя.

Що про піст навчає Катехизм УГКЦ «Христос – наша Пасха»?

Давні християни постили, наслідуючи 40-денний піст Христа, під час якого Він боровся зі спокусами диявола та переміг їх. Піст як спосіб духовної боротьби розвинуло чернецтво, бачачи в ньому засіб осягнення чистоти серця.

Піст охоплює всю людину: тіло – через стриманість у їжі та питті, душу – через стриманість від пристрастей.

Святий Іван Золотоустий навчає: «Ти не їси м'яса? Не споживай нескромностей своїми очима. Нехай постить і слух; а піст слуху в тому, щоб не приймати лихослів'я та наклепів. Нехай і язик постить від сквернослів'я і лайки... Яка користь, коли ми стримуємося від споживання птиці й риби, а братів угризаємо та пожираємо?»

Піст нерозривно пов'язаний із милостинею: «У день, коли постиш, споживай лише хліб та воду. А те, що ти звичайно споживав би, маєш віддати вдові, сироті чи потребуєчому. Таким чином ти мусиш самому собі в чомусь відмовити, щоби з твоєї відмови хтось інший отримав користь, щоб наситився й помолвився за тебе Господеві».

Милостиня як вияв любові до ближнього є наслідуванням самого Бога, який першим виявив Своє милосердя до людини.

*Підготувала Христина Потерейко,
Департамент інформації УГКЦ*

Коли церква стала «багатофункційним приміщенням»?

Дискусії довкола храму, дзвони якого, за легендою, врятували Львів від нападників, оголили проблему кількох важливих релігійних феноменів, на жаль, занедбаних, якщо не цілком забутих у релігійному середовищі побожної Галичини. Вони ховаються під чудернацькими старовинними церковними назвами, доступними далеко не кожній «людині з вулиці», про яку хочуть подбати всі, кому не лінь, і заради якої у жертву пасторальним зусиллям приноситься все, що було таким цінним і бажаним ретроградним церковним людям середньовіччя, кілька недобитків з яких все ще блукають вулицями лівового міста.

От взяти хоча би «благоговіння». Хто ще пам'ятає значення цього дивоглядного слова? А для древніх воно було чи не найважливішим релігійним терміном, без знання і розуміння якого ніхто навіть близько не підходив ані до храму, ані до якого іншого святого місця. Благоговіння ж, насправді, є досить простим словом, яке дослівно означає «тривання у доброму», дбання про те, щоби все, що ти робиш, було добрим. Особливо тоді, коли ти стоїш перед лицем Всемогутнього і доброго Бога, в якого ти віруєш. Бога, який сам триває в добрі, через що ти захоплюєшся Ним, висловлюєш вдячність за те, що Він такий є, і що ти – принаймні, в Його присутності – хочеш і можеш бути подібним до Нього: бути добрим, благоговіти – тривати в добрі.

Завдяки цьому благоговінню релігійна людина творила багато доброго – вона зводила прекрасні храми, красою яких ми захоплюємося донині, віршувала прекрасні чудернацькі, а все ж захоплює хитросплетені молитви, творила музику, живопис, літургійний одяг, та й сама людина намагалася «удобритися» – випрати одяг, привести себе до порядку, очистити думки, слова і діла, бо ж не свині годувати вона збиралася на своїх релігійних зборах, а благоговіти – стояти перед лицем незбагненно доброго Бога, який так полюбив її, що віддав на смерть замість неї Свого улюбленого Сина.

Через це благоговіння релігійна людина також відповідно поводитися у храмах – місцях зустрічі із благоговінним Богом. Цю поведінку можна порівняти із поведінкою закоханого хлопця, який у присутності коханої дівчини із благоговіння перед нею не впирається, не забруднює свої уста смердючим тютюном, не лихословить (хоч у житті, можливо, і мав час до часу такий гріх), а навпаки, намагається бути при ній якнайдобрішим, бо і її бачить він як певний ідеал усякого добра, євангельську перлину, заради якої варто позбутися всього, що маєш.

Спонукав релігійну людину до цього інший релігійний феномен, теж досить призабутий нині і навіть, може, часто вживаний заради сміху – страх Божий. Страх взагалі-то нині не надто улюблений термін. Людина світу зазвичай хоче його позбутися і заради цього готова навіть платити гроші психологам і духівникам. Людина ж релігійна натомість дорожить страхом Божим як великою цінністю. Бо ж недарма біблійні мудреці називають цей страх началом, можна навіть сказати – Отцем Премудрості.

Страх Божий не має нічого спільного зі страхом людським чи страхом перед природними явищами. Цей страх є страхом любові, страхом виявитись недостойним чиєсь любові, страхом завдати своїми діями, словами, а може, й думками болю комусь, кого ти любиш, чи комусь (і то стається набагато частіше), хто любить тебе, любить несамовито і з готовністю самопожертви. Страх Божий дуже цінний передусім тому, що він є надзвичайно дієвим засобом від егоїзму і гордості – цих двох потвор, які часто зжирають людину живцем, пускаючи в неї метастази заздрості, злоби, дратівливості тощо, тобто всіх тих якостей, через які наше спілкування і навіть перебування на одному квадратному кілометрі стає вкрай небажаним. Страх Божий ніколи не дозволив би віруючій людині впустити до свого храму щось чи когось, хто би міг загрожувати її благоговінню і благоговінню Бога до неї.

На жаль, благоговіння, як і страх Божий, у свідомості сучасних «церковних» людей стали «середньовічними» артефактами, місце яким радше в музеях та історичних підручниках, ніж у сучасних, комфортних для «людей з вулиці», багатофункційних приміщеннях, які, з огляду на історичну ситуацію, все ще прийнято називати храмами, чи то пак церквами. І поки ікони благоговіння і страху Божого знову не повернуть у храми, одні «люди з вулиці» будуть обурюватися тим, що до храму впустили Соловій, а не якусь побожнішу співачку (не усвідомлюючи, що поп-співакам із нерелігійною програмою взагалі в церкві не місце), а інші «люди з вулиці» радітимуть, що сучасні церковники не такі вже зашорені, як їх середньовічні колеги, і нарешті почали використовувати свої «багатофункційні приміщення» для людей, а не для якогось там Бога, якого, за Його ж власними словами, взагалі ніхто ніколи не видів.

*о. Василь РУДЕЙКО
«Дивенсвіт»*

До Гарнізонного храму повернули прострілену флягу, яку поблагословив Папа Франциск

30 жовтня до Гарнізонного храму святих апостолів Петра і Павла повернули пробиту кулями металеву флягу, яку поблагословив Папа Франциск. Саме цю флягу ще задовго приніс до храму військовослужбовець із фронту.

Під час поїздки Папи Римського Франциска до Монголії іспанська журналістка в Римі Єва Фернандес показала понтифіку у літаку саме цю флягу, пробиту кулями. Папа Римський поблагословив цей символ страждань України у війні. Після цього журналістка принесла унікальне свідоцтво воєнного терору до Українського Посольства при Святому Престолі.

Про це на своїй Фейсбук-сторінці написав Надзвичайний і Повноважний Посол України при Святому Престолі Андрій Юраш. «Фляга допомогла врятувати життя одному воїну, а зараз допомагатиме залишатися сильнішою цілією нації», – наголосив Андрій Юраш.

Єва Фернандес також просила повернути прострілену флягу до святині, передавши її настоятелю Гарнізонного храму святих апостолів Петра і Павла отцю Тарасу Михальчуку. «Фляга, яку приніс до нашої святині військовослужбовець, а тепер благословив і Папа Франциск, є символом болю і страждань, але водночас залишається для нас свідченням незламності і Перемоги», – зазначив отець Тарас.

«Капеланство»

Свідоцтво про реєстрацію
КВ 4266

головний редактор:
о. Богдан ЛУКОВСЬКИЙ,
літературний редактор
Святослав СМУК,
більше редактор і технічний редактор
Вячеслав ЧИЖЕВСЬКИЙ.

Відгуки та пропозиції надсилайте
на адресу:
площа св. Юра, 5, м. Львів,
Україна, 79000,
e-mail: meta.ugcc@gmail.com
http://www.meta-ugcc-lviv.com

Вітаємо ювілярів!

Редакція «Мети» широко вітає усіх священнослужителів Львівської архієпархії, хто у листопаді святкує свої іменини та уродини, а також, хто у листопаді отримав ієрейські і дияконські свячення. Мішного здоров'я і щедрого усім Божого благословення, наснаги і ревності у праці в Господньому винограднику!

Евтаназія – це відмова любити себе

На дев'ятій зустрічі в рамках онлайн-школи «Як зберегти любов у стосунках» менеджерка з розвитку школи біоетики УКУ та докторантка Академії в Римі Наталія Цюпка розкрила тему «Солодка смерть як брак справжньої любові». Говорили про поняття евтаназії, в яких країнах вона дозволена, як Католицька Церква ставиться до такої діяльності та як спілкуватися з тими, хто схиляється до евтаназії. А в блоці запитань/відповідей детальніше обговорили про паліативну допомогу, штучну кому та різні знеболюючі препарати.

Вперше евтаназія була легалізована в Нідерландах у 2005 році, створивши протокол, під який підпадали діти. Основні умови активної евтаназії дітей цього протоколу: наявність безнадійних та нестерпних страждань; згода обох батьків; наявність попередніх медичних консультацій; уважне виконання. А ще у 1939 році в Німеччині був прийнятий закон про евтаназію психічно хворих людей.

Легалізація евтаназії транслюється так, що обов'язок лікаря полягає не тільки в тому, щоби поновлювати здоров'я, а й у тому, щоби полегшити муки та страждання, спричинені хворобами, коли вже немає надії на видужання і лише смерть зможе допомогти.

Чи активна евтаназія може бути ліком для позбавлення страждань та болю? Евтаназія з грецької перекладається як добра смерть. Світ, позбавлений любові, перебуває у постійному страху болю, страждання та смерті. Ідеологія «солодкої смерті» опублікована в «Маніфесті евтаназії» та підписана 40 відомими людьми, зокрема і лауреатами Нобелівської премії. Вони стверджують, що неморально приймати чи нав'язувати терпіння і потрібно вірити у цінність та гідність індивіда, з чого випливає необхідність дозволити йому самому вільно й раціонально розпорядитися власною долею.

Евтаназія у медичній термінології – це практика переривання життя пацієнта з метою завершення його страждань. Пацієнт, про якого йде мова, є смертельно хворим, або ж відчуває сильний біль та переживає страждання. Виділяють такі основні причини евтаназії: соціальні; економічні; гуманного порядку; ідеального порядку. Пряма евтаназія – це таке втручання, яке і саме по собі, і в намірі особи скероване на пришвидшення чи заподіяння смерті. Непряма евтаназія – це втручання, яке хоч і може пришвидшити смерть хворого, але не має це за свою пряму ціль. Активна – смерть, заподіяна внаслідок певної дії чи вчинку. Пасивна – якщо смерть настала внаслідок невиконання якогось учинку чи необхідного втручання. Може бути ще добровільна або недобровільна евтаназія, або асистоване самогубство, коли лікар не вирішує долю людини, а лише надає рецепт та інструкцію.

Зараз евтаназія легалізована в чималій кількості країн: Нідерланди, Бельгія, Люксембург, Колумбія, Канада, Іспанія, Нова Зеландія, Португалія, Швейцарія (асистоване самогуб-

ство і для іноземних громадян). Щодо нашої країни, то законодавство України про охорону здоров'я (ст. 52, п. 3) говорить: «Медичним працівникам забороняється здійснення евтаназії, тобто навмисного прискорення смерті або умертвіння невиліковного хворого, з метою припинення його страждань». Окреслює: «Активні заходи на підтримання життя припиняються тоді, коли стан людини визначається як незворотна смерть». А в енциклопедії Папи «Evangelium Vitae» описується, що евтаназія – це дія чи бездіяльність, що за своєю природою чи наміром виконавця спричинює смерть з метою зняття всіх страждань.

Католицька церква в «Donum Vitae, 4» чітко голосить: «Недоторканість права на життя «з моменту зачаття аж до смерті» невинної людини є знаком і вимогою недоторканості особи, якій Творець подарував життя». А в «Evangelium Vitae, 65» говориться: «У згоді з навчанням моїх попередників і в спілкуванні з єпископами Католицької Церкви я підтверджую, що евтаназія є серйозним порушенням Закону Божого, як морально неприпустиме свідоме вбивство людської особи».

«Декларація про евтаназію, II» публікує: «Ніхто і ніщо в жодному разі не може дозволити вбивства невинної людської істоти: чи то плода, чи ембріона, дитини чи дорослого, старої людини, невиліковно хворої чи тої, яка знаходиться при смерті; крім того, нікому не дозволено просити про таке вбивство чи для себе самого, чи для іншої людини, яка довірила турботу про себе, погоджуватись на це, явно чи неявно, і жодна влада не може законно рекомендувати чи дозволити такий акт. Тут постає суттєве питання про порушення Божого закону, про образу гідності людської особи, про злочин проти життя, про замах проти людини як такої».

Тому можемо виокремити чіткий висновок, що нікому не дозволено зазіхати на життя невинної особи, кожен має обов'язок провадити життя згідно з Божим планом, а навмисне спричинення власної смерті або самогубство рівнозначне вбивству. Евтаназія – це відмова любити себе, відкинення природного інстинкту самозбереження, втеча від обов'язків справедливості та милосердя стосовно ближнього, спільноти та всього суспільства. Часто благаючи важко хворої людини про смерть – це розпачливе прохання про допомогу та любов. Значення страждання та смерті в останній фазі життя має особливе місце у Божому плані спасіння – це свідчення участі у Христовому стражданні та знак приєднання до Його відкупительної жертви. З «Декларації про евтаназію, IV» маємо зрозуміти, що життя – це дар Бога, а смерть – немінуча, тож необхідно, щоб ми жодним способом не випереджали годину смерті, спромоглися прийняти її в повній свідомості нашої відповідальності та гідності.

Підготувала Юлія Сиротюк,
«Дивенсвіт»

Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати матеріали. За достовірність фактів відповідає автор. Рекламні оголошення приймаються вичитаними і відредагованими рекламодавцем. Матеріали не рецензуються і не повертаються. Редакція може не поділяти думку автора. Друк: ПрАТ «Видавничий Дім «Високий Замок» Тираж: 5000 примірників, Замовл. № _____